

Vice-Prezidentu—Dr. K. Dran-gelis, Sekretorium—Jonas P. Pajauskas, Išdininku—M. Stapulionis. Vyriausiu manadžierium paskirta Juozas J. Bačiūnas, o redaktorium—Bronius K. Balutis.

Direktorių Taryba taipgi nuskyrė tam tikras komisijas ger-tiesniam atlikimui visų prirengi-mųjų dienraščio darbų: užpirkimui popieros, preso, atnaujinimui "leaso," padarymui pertai-symų ir t.t.

TAIKOS IŠLYGOS

(Tąs nuo 1-mo puslapio)

Vasario 11 d. kalba.

Prezidento Wilsono prakalba, laikyta vasario 11 d. 1918 m., tilpo "Lietuvos" numerį 7-me. Štai kas buvo tuomet pranešta:

Washington, D. C. —Vasa-rio 11 d.—Prezidentas Wilsonas šiandien laikė prakalbą Kongreso nariams. Tai buvo atsakymas ant Vokietijos kan-clerio von Hertlingo ir Austri-jos premiero Czernino prakal-bų, nesenai laikytų Berline ir Vienoj.

Prezidentas Wilson smulkiai perkrėtė ir sulgino Vokietijos ir Austrijos vadovų minė-tas prakalbas ir išreiškė nuo-mone, kad Austrija daug aiš-kiau išdėstė savo tikslus ir kad su ja galima būtų greičiau susitaikinti negu su Vo-kietija. Vokietijos kariškus tikslus Prezidentas vėl iškal-bingai ir aiškiai išdėstė ir juos pasmerkė, užmesdamas, kad jie nuvestų prie neišvengiamo įsivyravimo militaristai-despotiškos prūsų klijos, o Vo-kietijos paduotus taikinimosi planus pasmerkė kaip ne-aiškius ir slepiančius viršmi-nėtus Vokietijos kariškus tik-slus.

Prezidentas Wilsonas šiomis sykiu neminėjo visų tų tautų, kurias jis minėjo pereiną syki. Taigi neminėjo ir Lietuvos. Vienok keliuose jo išsireiški-muose lietuviai gal surast sau daug susiraminimo.

Sutrukdymas kruvon visus principus, kurie gali užtikrin-ti pasauliui pastovią taiką, Prezidentas Wilsonas šiaip juos išdėstė:

"Pirmas.—Kad kiekvie-na dalis galutinio susitaikymo privalo būti paremta ant tikro teisingumo to ypatingo rei-kaio ir ant tokio to klausimo išrišimo, kuris greičiausiai pri-vestų prie taikos, kuri bus pastovi.

"Antras.—Kad tautos ir provincijos negali būti maino-mos [perdavinėjamoms] nuo vienos viešpatijos į kitą, tarsi jos būtų paprasti daiktai, bet

"Trečias.—Kad kiekvienas teritorialis [t. y. žemių] sutvarkymas, šios karės palieštas, privalo būti pada-rytas interesuose ir dėlėi nau-dos užinteresuotų [tos šalies] gyventojų, o ne kaip dalis paprasto pertvarkymo ar nu-sileidimo besivaržančių vieš-patijų, ir

"Ketvirtas.—Kad vi-sos gerai apsišiekusios tauti-nės aspiracijos [reikalavimai] pageidavimai] privalo gauti didžiausį jų u-ganėdinimą ko-kį tik galima joms duoti be įskiepimo naujų, arba palai-kymo ant visados senų nešu-tikimų ir antagonizmo ele-mentų, kurie galėtų su laiku sulaužyti Europos, o iš to ir pasaulio, ramybę.

Šiais ketvirtas Prezidento Wilsono principas, jeigu tei-singai gyvenimam įvestas, už-tikrintų ir lietuvių tautai lais-vę, nes, viena, lietuvių tauti-niai reikalai šiandien yra jau neabejotinai ir aiškiai apsišie-kę—jie reikalauja pilnos Lie-tuvos nepriegulmybės,—o ant-ra, niekas nepasėdų gausnės sėklos sulaužymui Europos ra-mybės, kaip bile kokis sujun-gimas Lietuvos su Lenkija, ko lietuviai bijojo iš pirmes-nės Prezidento kalbos.

Dar yra viena vieta Prezi-dento Wilsono dabartinę kal-bą, kuri daug gali prisidėti prie lietuvių nuraminimo. Prezidentas, vėl minėdamas

apie Lenkiją, ir atkartodamas savo pirmesnę sulgę jos nuo-mone, kad ji privalo būti ne-priegulminga ir susidedanti iš "neuzgincinamų lenkiškų žmo-nių," šiuo syk pridėjo ženkly-vą pasargą: "kurie guli susi-siekenciai su kitais," kas reiškia, tik plotai, ištisai lenkaiš apgyventi, be pertraukos susi-siekianti vieni su kitais ir su Lenkija, gali įeiti į busiamąją Lenkiją.

Tas privalo numalšinti len-kų sapnavimus ir jų idio-tiškas pretensijas prie Lietu-vos, kur vietomis yra sklype-liai sulenkėjusios ir rėksmin-gos bajorijos, per kurias Len-kai norėtų sau Lietuvą už-griebti.

Prezidento Wilsono šita prakalba dar sykį atkartoją, kad pasaulio ramybės apsau-gojimui ir demokratiško sut-varkymo įvedimui pasaulyje, šiai šaliai nepasilekia nieko kito, kai eiti, sykiu su savo talkininkais toliau, kol šie pat svarbiausieji siekimai nebus atsiekti.

Prezidentas labai teisingai nomai priešingas Vokietijos pasiūlyjimui, kad išrišimas įvairių ginčiamų klausimų būtų paliktas Vokietijai ar jos talkininkams ir toms šalims, kurios yra betarpiiai tomi už-interesuotos.

Prezidentas labai teisingai užreiškia, kad tinkamas sut-varkymas visų tokių klausimų rūpi visoms kariaujančioms tautom, nes tikrai teisingas jų išrišimas gali užtikrinti pa-saulio taikos pastovumą.

Rugsėjo 27 d. kalba.

Rugsėjo 27 d. Prezidentas Wil-son pasakė ilgą prakalbą New Yorke. Jos aprašymas tilpo "Lie-tuvos" numerį 40-me. Saityto-jų parankumui atkartojame tik tą jos dalį, kur buvo kalbama apie taikos išlygas:

"Idant busiančiame sutvar-kyme galima būtų atsiekti pas-tovios taikos,—sako prezi-dentas,—reikės, kad visi ku-rie atsisės prie taikos [Konfe-rencijos] stalo, ateitų prisiren-gę ir su noru užmokėti kainą — vienatinę kainą,—kuri ją [tą pastovią taiką] galėtų igrtyti."

"Ta kaina — yra bešališka teisybė," nęziurint to, keno interesai tuomi būtų užgauti; ir ne vien tik bešališka teisybė, bet taipgi užganėdinimas įvai-rių tautų, kurių likimas yra sprendžiamas."

Ir maza to, bet reikia taipgi dar surasti tokis budas, kuris užtikrintų, kad tos bešališkos teisybės paskyrimas bus są-žiniškai pildomas ir užtikrin-tas, kad jo niekas negalėtų laužyti. Plikais prizadais ne-galima pasiganėdinti. Tuo už-tikrinimu gali būti tikrai ly-ga (susiungimas) tautų; su-rištų tam tikra sutartimi; šita lyga užtikrintų kiekvienai tautai tą, kas teisingai pri-kauso ir jokia atskira tauta negalėtų tuomet sulgę savo nuožiūros užpuldinėti, ar skriausti kitos tautos. Tas prašalintų visas kares ateity-ję."

Taip prezidentas Wilson aiš-kino apie taikos išlygas, saky-damas, kad tik ant tokių pa-matų galima pradėti kalbėti apie taiką. Kol tokio užtikri-nimo nėra, apie karės pertrau-kimą negalima ir kalbėti, nes tos išlygos privalo būti užtik-rintos dabar, o ne po taikos.

"Yra reikalinga — sako pre-zidentas,—taiką gvarantuoti (užtikrinti); o taikos nega-lima užtikrinti tik vėliaus ap-sisailijus. Priežastis tam, —jeigu kalbėti vėl aiškiais žo-žiais,—kodėl reik taiką gva-ntuoti, yra tame, kad prie taikos [derybų] bus tokių, ku-rių prizadai pasirodė nepatikė-tini ir privalo būti surasti bu-dai,"** kurie prašalintų tą abe-jojimo šaltinį. Butų neišmin-tingas dalykas palikti tą už-tikrinimą vėlesniam savano-riam žygių valdžiai, kurios, kaip mes matėm, sunaikino Rusiją ir apgavo Rumuniją.

"Bet šitos abelos išlygos neparodo dar viso reikalo.

apie Lenkiją, ir atkartodamas savo pirmesnę sulgę jos nuo-mone, kad ji privalo būti ne-priegulminga ir susidedanti iš "neuzgincinamų lenkiškų žmo-nių," šiuo syk pridėjo ženkly-vą pasargą: "kurie guli susi-siekenciai su kitais," kas reiškia, tik plotai, ištisai lenkaiš apgyventi, be pertraukos susi-siekianti vieni su kitais ir su Lenkija, gali įeiti į busiamąją Lenkiją.

MIRĖ ANTANAS DULBIS.

Skaudžiai užgaus "Lietuvos" skaitytojus liudna žinia apie netikėtą mirtį artisto piešėjo Antano Dulbio.

Vėlonis Dulbis gyveno New Yorko priemiesty Flushing ir mirė pereinatos savaitės serdėjo nuo Ispaniškos Infliuzos, išsir-gęs vos porą dienų.

Jaunas tai buvo vaikas, šioj šalyj augęs, bet Lietuvą di-džiai mylėjęs ir lietuvių tautai tik-ką pradėjęs nuosirdžiai dar-

buntis. Vieną iš paskiausių jo paveiklų dedame čia pat ant šio puslapio. Jis pajukia mūsų brolių barimąsi už poteries New Yorko visuotinam seime ir nukreipia lietuvių mintį, idant jie pagal-votų, ką svetimtaučiai apie tokias lietuviškas komedijas manys. Lai vienas iš šitų paskutinių jo paveiklų bus jo kapo paminklu mūsų lietuvių širdyse. Tai bus didžiausia paguoda jauno artisto sielai, kuri taip netikėtai ir taip nelaiku mus apleido.

Yra reikalingi nekurie deta-liai, idant padaryti tas išlygas tokiomis, idant jos skambėtų mažiaus negu mokytas trak-tatas (išvadžiojimas), o daugiaus kai praktiškas progra-mas. Štai keletas tų detalių:***

"Pirmas,—bešališka tei-sybė privalo būti be skirtumo tarp tų, kuriems mes norime būti teisingais ir tų, kuriems mes nenorime būti teisingais. Tai privalo būti teisybė, kuri netur favoritų ir nepripažįsta jokių kitų saikų, kaip tik ly-gios teisės įvairių palytėtų tau-tų.

"Antras,—joki specia-liški ar atskiri interesai bile kurios atskiros tautos, ar bile tautų grupės negali būti padė-ti pamatan,** jeigu tas nėra sutikmėje su bendrais intere-sais visų.

"Trečias,—negali būti lygy, arba susivienijimų, ar speciališkių sutarčių ir paslap-tų susitarimų su abelna ir ben-dra tautų lygos šeimyna.

Ketvirtas,—ir ypatingai, negali būti speciališki, saumylingų ekonomiški kom-binacijų lygos vidury ir ne-gali būti vartojimas joksiko ekonominis boikotas ar išskyrimo išlygos, išskyrus tik, kad ga-lybė, kaip ekonominė baus-mė, išskirti iš pasaulio turga-viečių, gali būti suteikta tautų lygai, kaip disciplinos ir kon-trolės įrankis.

"Penktas,—visi tarptau-tiniai sutarimai ir sutartys bile

kokios rūšies privalo būti vi-sam savo pilnume paskelbtas visam pasauliui."

NUO VERDUNO IKI JURIŲ TALKININKAI VISUR VERČIA HUNUS ATGAL.

Pereitoj savaitėj į talkininkų rankas pakliuvo daugelis stipriausiu pozicijų, tarp kurių tvirtovė Laon užima bene svarbiausią vietą. Sykiu su Laon tvirtovė fran-cuzų rankosna pakliuvo visa apie-linė St. Gobain augstumų, kurios buvo pačia svarbiausia ašim visoj Hindenburgo linijoj.

Su Laono tvirtovės puolimu sugriuvo visa atsiginimo linija, kurią vokiečių generalis štabas su tokiu rūpestingumu taisė nuo pat 1914 metų.

Talkininkai ne sykį mėgino jį paimiti. Tuo tikslu 1915, 1916 ir 1917 metais francuzai buvo pradėję ofensyvus, kurie jiems brangiai atsiėjo ir kurie vienok jiems nepasisekė tiek, kad Laon'o tvirtovė būtų galėjė paimiti.

Nėra abejonės, kad Laono puolimas dabar yra ženklu, jog vokiečiai bus išvyti iš visų užimtų Francuzijos kraštų.

Jeigu tik vienas Laon būtų paimitas, tai ir to jau užtektų, idant padaryti pereiną savaitę viena iš svarbiausių savaicijų talkininkų kariškose operacijose. Bet apart Laono, talkininkai pereiną savaite turėjo čielą eilę pirmos klėšos pergalių kuone ant viso fronto, pradedant nuo Verduno ir net iki jurių.

Visur vokiečių armijos po tal-kininkų spaudimu traukiasi atgal. Didžiausias pirmineigas padarė belgai ant savo fronto Belgijoj ir angliai ant fronto į rytus nuo Cambrai.

Belgai, po vadovyste savo nar-saus karaliaus Alberto, perlaužė vokiečių frontą ant linijos tarp Dixmunde ir Lille, užimdami svarbią miestą Roulers ir įvarydami gily kyli linkui miesto Ghent, Belgijoj. Prie to belgai, kuriuos šioj operacijoj rėmė francuzai ir an-glai, užgriebė apie 12,000 belai-siūn ir paėmė didelę daugybę ka-nuolių ir kariškos medžiagos.

Vėliausios žinios praneša, kad vokiečiai skubiai pradėjo krausty-tis iš Ostend, kur jie buvo įsitaisę sau submarinų Stoti.

Toliaus į pietus, kaip minėta, angliai varo gily kyli į rytus nuo Cambrai. Tokiu būdu svarbiausis angliakasyklų ir geležinkelų cen-tras, miestas Lille, pasilieka "ki-šeniujė" tarp tų kylių ir jo li-kimas jau yra aiškus. Vokiečiai arba turės sulaikyti gilesnį tų ky-lių varymą, arba kuogreičiausia nėsčius lauk iš Lille.

Amerikos kariūmenė daugiausiai veikia į šiaurį ir šiaur-vakar-rius nuo Verduno, upės Meuse pa-krantėmis. Pusėtiną pirmynėigą ji yra padarius laike pereinatos są-saitės.

Balkanuose talkininkų kariūme-nė greitai valo Serbiją nuo austro-vokiškų kariūmenių, kurios sku-biai traukiasi atgal. Bulgarams iš-

stojus iš karės, austro-vokiečiams nepasileko nieko daugiau, kaip tik greičiausiai laiku pasiekti čie-lybėsje Dunojaus upės. Serbai jau nuvalė kuone pusę Serbijos, už-imdami paskutinėmis dienomis svarbią miestą Niš.

Tuo tarpu italai su angliais vei-kia nuo Adriatiko pusės, Albani-joj. Aną dien jie užėmė svarbiau-sią Albanijos uostą Durrazzo, kur buvo centras austrų kariškų san-krovų.

Iš Rusijos jau kelinta diena nėra beveik jokių žinių, iš ko gali-ma spręsti, jog už kurtinos gal-but darosi kashors labai svarbaus.

Iš Berlio ateina nepatvirtinta žinia, buk tarp Lenino ir Trockio kilo didelė kova. Leninas kaltina Trockį, buk pastarasis remia kontr-revoliuciją.

Nors kariškos žinios pereiną są-vaite yra labai svarbios — svar-besnės negu bile kada buvo, vienok jas nustumia užpakalin kalbos apie taiką, kurias pradėjo Vokiti-ja. Gal but neapsiriks pasaky-dami, kad karišką talkininkų ofen-syvą Vokietija sutiko galingiau-siu taikos kontr-ofensyvu. Bet apie šitą klausimą skaitytojai ras kitų straipsnių šiame numeryj ir apie tai čia išvadžiojimų nedary-sim. Čia reik tik pažymėti, kad greitos karės pabaigos galima tikė-tis tik tuomet, jeigu Vokietija pilnai pasiduotų ir Kaizerišką autokratizmą iš savo šalies nušluo-tų. Bet apie tai tuo tarpu dar per-anksti kalbėti, nors viduriniai bruz-

dėjimai Vokietijoj, apsiriaiskian-tieji tankiau mainyme jos minis-terių ir kalboje apie kaizerio par-salinimą duoda progą manyti, kad kilimas revoliucijos Vokietijoj nėra dalykas negalimas.

NUSKENDO TRANSPORTAS — DAUG KAREIVIŲ ŽUVO.

Londonas, spalio 12 d. Trans-portas Otranto, vežusis Ame-rikos kareivius Europon, miglo-je, netoli nuo Airijos krantų su-sikūlė su garlaiviu Kashmir.

Prie to žuvo daugiau negu 360 Amerikos kareivių. Abudu laivai vežė Amerikos kariūmenę. Oras buvo labai blo-gas ir po susidaužymo, vilnis perskyrė abudu laivų taip, kad jiedu pasimetė. Pašauti be-vielinių telegrafu skraiduoliai su dideliu vargu nuėmė nuo skės-tančio laivo 27 aficiurus, 239 vy-rus laivo igulos, 300 Amerikos kareivių ir 30 francuziškų jurei-vių.

Transportas Otranto tapo vėliaus išmestas Airijos pakraš-tin—visai sudaužytas. Kash-mir laimingai pasiekė uosto Škotijoj.

KO ROOSEVELTAS REIKALAUJA.

Oyster Bay, N. Y. Spalio 12 —Pulkininkas Teodoras Roosevel-tas, kalbėdamas laike Liberty Pas-kolos mitingo šiame mieste šį va-karą, užreiškė, kad taikos išligos privalo būti nagrinėjamos "tik su mūsų talkininkais," t. y. kad Vo-kietija neprivalo tame turėti jo-kio sprendžiamo balso.

Jis savo prakalboj užsiminė ir apie Lietuvą, kalbėdamas sekan-čiai:

"Mēs privalome išgauti pilną teisingumą visiems mūsų talkini-kams. Mēs neprivalome užsiganė-dinti vien paprasta autonomija pavergtomis Austro-Vengrijos ir Turkijos tautoms, Čecho-slovakai privalo gauti pilną nepriegulmybę, o taipgi ir lenkai,—be jokio vo-kiškos viršenybės ženklo.

"Francuzija privalo gauti atgal Elzasą ir Lotaringiją, Belgija privalo but atstatyta ir privalo gauti gausų atliginimą, Luxenbur-gas gal turėtų įeiti į jos rybas.

"Rusija privalo būti išliuosuota, Ukrainą, Lietuvą, Baltiškos provincijos ir Finliandiją privalo buti absoliutiškai nuvalytos nuo vokiškos įtekės. Anglija ir Japo-nija privalo pasilaikyti provincijas, kurias jos užkariavo. Šiaurinis Šlesvigas privalo but sugrąžintas Danijai."

IS AMERIKOS.

SIMTAI ŽUVO MIŠKŲ GAISRUOSE.

Duluth, Minn.—Šiaur-rytinėj dalyj Minnesotos valstijos prasi-dėjo dideli girių gaisrai. Smarkus vėjas neužligo taip jos padidino, kad dideli plotai minėtos valstijos pavirto į jures liepsnų. Mieste-liai, kaimai ir atskiros farmos, esančios tarp miškų tapo nušluo-tos nuo žemės paviršio. Žuvo daug žmonių.

Kiek žmonių žuvo, tikrai tuo tarpu dar negalima pasakyti, bet turto nuostoliai sieks milijonų do-liarių.

Sulgy pranešimų, miesteliuose Cloquet ir Harney mažiausiai sim-tas žmonių žuvo. Arti 10,000 pa-bėgėlių, palikę žuvę, tik su dra-pamonis ant nugaros traukia lin-kui miestų Duluth ir Superior.

Sudėję šie miesteliai: Cloquet, Brookston, Carlton, Corona Adolph Thompson, Arbald, Moose Lake, Wright, Barabum, Munger ir dalis Proctor.

Pasazieriai, atvykusie Canadian Northern geležinkelio į Duluth iš Virginija miestelio, pasakoja apie stebuklingą išsigelbėjimą nuo mir-ties. Jų traukinys pereinę per liep-snas, siaučiančias iš abiejų kelio pusių. Jie pervaziavo tokiu būdu apie 10 mylių.

Kuomet traukinys apleido mies-telį Harney, tik du namu dar te-bestovėjo tuo laiku. Tris šeimynos iš to miestelio tapo paimtos ant traukinio ir šitie žmonės pasakojo,

kač apie 50 žmonių iš to miestelio išsigelbėjo kiti gi, kaip jie mano, žuvo liepsnose.

MILŽINIŠKI GIRIŲ GAISRAI.

Duluth, Minn. Spalio 13 d. — Penki milžiniški girių gaisrai prasidėjusieji Minnesota valstijos šiaurinėje dalyje, persimetė ir į šiaurinę Wisconsin valstijos dalį.

Skaitliai žuvusių liepsnose miestų ir žmonių pasibaigėtinai auga.

Apskaičiuota, kad iki šiol jau žuvo tarp 800 ir 900 žmonių, o skaitlius netekusių pastogės jau siekia mažiau nei 12,000 žmonių.

Dulutho graboriškose įstaigose jau yra 169 lavonai, o apie Mose Lake yra 125 lavonų. Apie linkę, kaip praneša pabėgėliai, turi būti dar trys ar keturi šimtai žmonių.

Pakeliai rasta daugybė lavonų — daugiausiai moterų ir motinų su vaikais rankose.

Su kiekviena valanda ateina vis baimesnį žinių apie milžinišką nelaimę, kuri patiko tų valstijų šiaurinės dalis.

Gaisrai vien tik apie Duluth miestą padarė daugias negu už milijoną doliarų nuostolio. Iš viso nuostoliai gaisru apimtuose kraštuose sieks daugelio milijonų doliarų.

Pasakoja Apie Tragišką Regyklą.

Northern Pacific geležinkelio traukinys iš 20 vagonų atvežė Duluthan 1,500 pabėgėlių iš Cloquet ir Carlton miestelių. Jie patvirtino, kad daugelis žmonių žuvo tuose miesteliuose.

Albert Michaud, specialis policmonas iš Cloquet, papasakojo graudingą istoriją apie to miestelio sudegimą ir kaip žmonės, it pašėlę, mėgino iš jo išsigelbėti.

„Apie šestą valandą vakare — pasakoja Michaud — girių sargas davė pasargą, kad jeigu vėjas neušustų, tai traukus gyventojai turės bėgti. Didelis tirštų dūmų debesys kabojo ties miesteliu. Septintą valandą vakare pašaukta speciališki traukiniai ir žmonės pradėjo rinktis prie stoties ir lipti į traukinius.“

„Regykla buvo neaprašoma. Stai ga papūtė stiprus vėjas ir visas miestelis užsiliepsnojo. Specialis traukinis pradėjo traukti iš stoties liepsnų vejamas. Buvo tikra lenktynė tarp traukinių ir mirties.“

„Moteris verkė ir laikė prispaudę savo vaikus; kitos vaitojo, nesurasdamos savųjų traukinių. Liepsnos laizė vagonų šonus. Vagonų langai pasidarė raudoni nuo karščio ir susprogo. Ant endžino inžinieriai ir firemonai dirbo pasimainydami prie sunkiausių išlygų ir duodami endžino katilams garo, kiek tik jie išlaikyti galėjo.“

„Kiti traukiniai ant greitųjų sudaryta iš platforminių vagonų. Ne visiems jiems pasisekė laimė, kai iš liepsnų ištrūko. Nekurie traukiniai ir dabar stovi Cloquet miestelyje su lavonais ant vagonų. Cloquet turėjo apie 7,500 gyventojų. Vietiniai girių sargai, miestelio urėdninkai, policmonai ir nekurie gyventojai atvėrė kalbą, kad vokiečių agentai turėjo prie tų baisių gaisrų pagimdyti prisidėti.“

Visi susisėmimai telegrafu su tais miesteliais yra pertraukti. Žinios ateina per kurjerus, kurie pasakoja, kad tik tarp Cloquet ir Duluth yra apie 100 lavonų pakeliai. Jie taipgi praneša, kad pakeliui rado keletą sudegusių automobilių pilnų lavonų.

Tikro skaitliaus žmonių visoje apie linkę žuvusių negalima bus sužinoti gal bet kelių sąvečių.

VYRAS NO'JĖJO PRIE WILSONO PRIŠTARTINTI — SUAREŠTAVO.

New York, N. Y. Perėta su batą, spalio 12 d., atsiuvo New York milžiniška paroda, kokią retai ir New Yorkas mato. Ji buvo iš priežasties „Laisvės Dienos“ — taip paskelbė Prezidentas Wilsonas. Spalio 12 d. Kolumbas atrado Ameriką, o dabar ji turėjo dar ir kitą reikšmę: 4-toji Laisvės Paskola renkama, idant Amerika galėtų užtikrinti laisvę, kas buvo pirmiausia negirdėtu

ne tik sau, bet ir visam pasauliui.

Maziausiai milijonas žmonių žiūrėjosi į parodą, kuri ėjo plačiausia ir gražiausia New Yorko gatve — Fifth Avenue. Pats Prezidentas Wilsonas tyčiai atvažiavo iš Washingtono ir priešakyje 25,000 kareivių iš visų dalių pasaulio vedė tą parodą.

Publika sutiko maršuojantį Prezidentą su didžiausiu entuziazmu. Sakoma, kad vargiai kuris nors kitas prezidentas būtų sutiktas žmonių su tokiu triukšmu, kaip kad Prezidentas Wilsonas šioje parodoje. Skrybėlės lėkė oran, žmonės užkimo nuo šauksmo.

Prie 51-mos gatvės tulas vyras persilaužė per linijas ir bėgo prie Prezidento, idant pakratyti jį už rankos. Detektyvai jį suareštavo pirm negu jis galėjo pribėgti ir paėmė policijos stotį, idant ištirti, kas jis per vienas. Policija dabojo, kad koks maniakas nepadarėty ko nors Prezidentui. Prezidentas, nors tą žmogų matė, bet pasiliko ramus.

Pačiam parodos priešakyje, tuojau už Prezidento, ėjo pulkas kareivių iš 22-ųjų tautų, kariaujančių dabar prieš Vokietiją.

DIDELĖ DOVANA LIGONBUČIUI.

Duquoin, Ill. Mrs. Lillie A. Browning, mirusi našlė turtingo anglų kasyklų savininko, savo testamentu paliko \$200,000 įrengimui ligonbučio Duquoin miestelyje. Šita suma išneša didesnę dalį jos palikto turto.

NEGRŲ RIAUŠĖS BROOKLYNE.

New York, N. Y. — Čia pasitaikė muštinės tarp negro ir balto žmogaus. Iš to kilo didelės riaušės laike kurį du negro gavo mirtinas žaizdas, 18 policmonių tapo sužeista, o daugelis civilisų žmonių tapo lengviau užgauta. Užgauta taipgi keletas kareivių ir jureivių, kurie buvo įsimašę į kilusias riaušias.

PIGI SKALBYKLA.

Rockford, Ill. Kareivių stovykloje Camp Grant pranešta, kad tenai baigiama rengti milžinišką skalbyklą kareivių skalbinių. Kiekvienas kareivis turės pilną apskalbimą tik už vieną doliarį ant mėnesio.

Skalbimo moteris ir merginos ir skalbėjas pirmenybė bus duodama pačioms ir giminaitėms kareivių, esančių stovykloje. Joms bus mokama geros algos ir jos galės tokiu būdu būti arčiau savo giminių kareivių. Skalbykla pradės darbą apie pabaigą šio mėnesio.

LIETŠVARKIŲ NEGAUSITE.

New York, N. Y. — Kariškosji vyriausybė pranešė visiems išdirbėjams gūrinį, svarbų nuo liečias, idant jos nepardavinėtų civiliams žmonėms lietišvarkių patal, pakol valdžios kariškieji atstovai neatyks ir nepardarys užsira. Valdžia reikalauja ir užpinkinėja krautuvėse ir pas išdirbėjus visus lietišvarkius, tinkamus kareiviams.

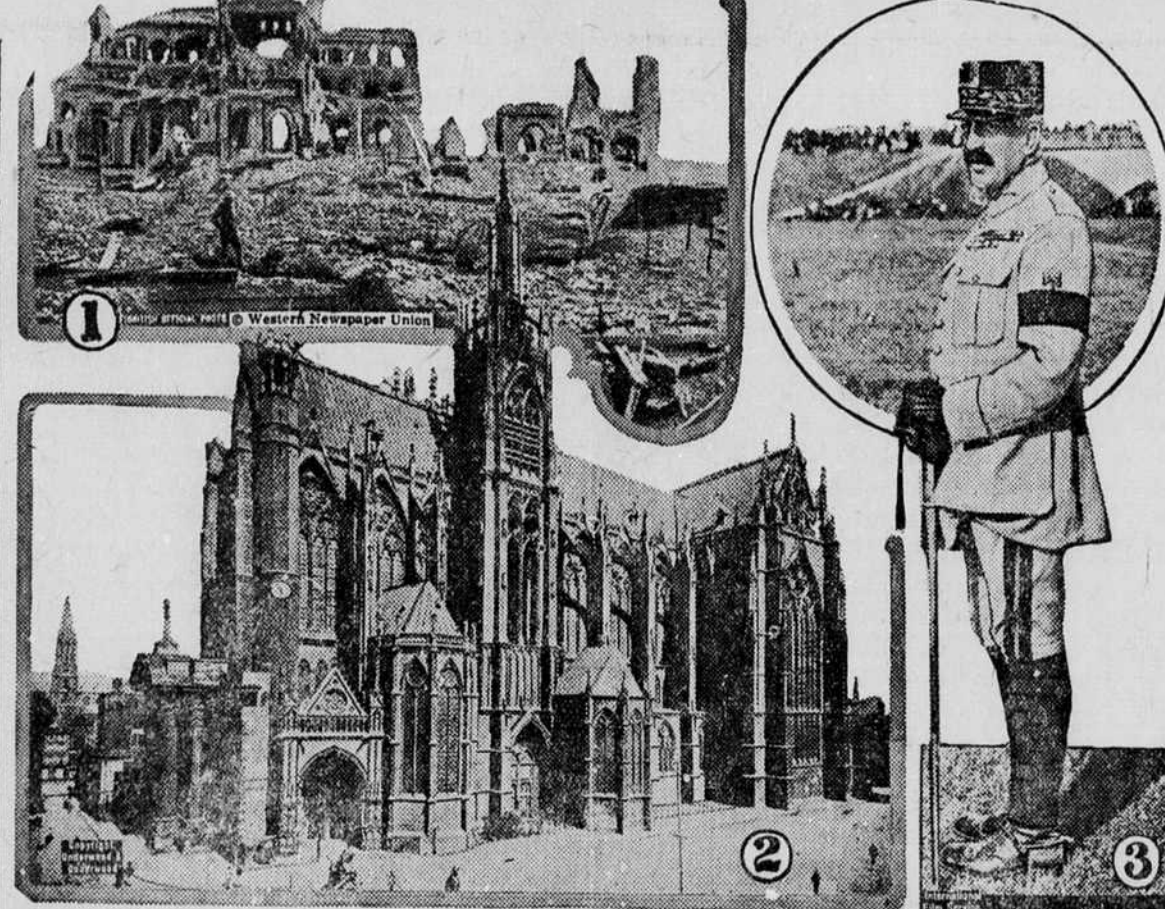
Kol kareiviai nebus jais aprūpinti, civiliški žmonės turės apsieiti be jų.

IŠ VISUR.

|| Osservatore Romano, oficialis Vatikano organas, rašo, kad prezidento Wilsono nota Vokietijai su užklausa padarė didelį įspūdį ant Vatikano. Popiežius, sako šis laikraštis, geidžia karės užbaigimo, ir t. t. sako, kad yra natūrališku dalyku, kad taktininkai reikalauja gvarantijų, jeigu mušiai būtų pertraukti.

Sulyg šito laikraščio nuomonės, Vokietijos kanclerio prakalba parodo, kad jis skaito save atsakomiu prieš Vokietijos tautą — o ne vien tik prieš kaizerį, kaip tas buvo iki šiol.

|| Nekurie Vokietijos laikraščiai patalpino užsipaolimus ant kaizerio, kas buvo pirmiausia negirdėtu

1. Viršutinis paveikslas parodo viską, kas likosi iš dailios katedros mieste Albert, kuomet vokiečiai jį apleido. 2. Apatinis paveikslas parodo katedrą imestę Metz (Vokietijoje); Amerikonai, bombarduodami šią tvirtovę, stengiasi katedros nekludyti. 3. Parodo čechų gen. Janin, kuris išvažiavo iš Amerikos Siberijon, apimti tenai vadovystę čechų armijos.

dalyku ir budavo baudžiama kaip prasižengimas už įžeidimą majestoto.

Bavarijos žymus laikraštis Munich Post porą dienų atgal patalpino, pavyzdžiui tokį išsireikimą:

„Šisai žmogus [suprask, Wilhelmas II] valdytų Vokietiją, bet nepažįsta Vokietijos. Kaip radosi jis pasidarė aklas ir kurčias“ [suprask; j žmonių reikalavimus].

Kitas Berlino laikraštis Review die Hilde, redaguojamas Fredericho Naumano, tris savaites atgal patalpino straipsnį, kuria me atvirai užsipaolama ant kaizerio.

Tarp kit-ko jis aršo sekanciai: „Kuomet mūsų pratėviai reikalau imperatoriaus, tai jie turėjo mintyje vyrą, kuris būtų veliavęs nešėju laike debesuotų padangių. Stai kodėl Bismarkis taip daug prerogatyvų suvertė tam urėdui.“

Prirodyma valanda dabar atėjo — kas reikią, paprasta kalba tarant: mūsų protėviai, tvėdami kaizerio urėdą, manė apie žmogų, kuris galėtų būti geru vadu laike sunkių laikų ir Bismarkis todėl davė tiek galybės šiam urėdui.“

Dabar laikas parodyti, ar dabartinis kaizeris yra tokiu vadu. Jeigu ne, tai kam tas kaizeriškas urėdas reikalingas? Tokia yra mintis viršminėto pasakymo.

|| Iš Sveicarijos pranešama, kad baronas Hussarek, Austrijos premieras rezignavo, Austrijos cėsorius, anot laikraščio Vosische Zeitung pranešimo, jo vieton paskyrė prof. Heinrich Lammasch, kuris buvęs pacifistas ir priešas Austrijos jungimosi su Vokietija.

|| Ameriko pulkai Francuzijoj randa si keliose fronto dalyse. Tas verčia vokiečių ne tik kareivius, bet ir aficierus manyti, kad amerikonių privalo būti Francuzijoj nesvietišką galybę.

Vienoj vietoj tapo paimtas belaisvėn vokiečių aficieras. Jis pasakojo taip:

„Męs priklausome prie šturmo pulks. Laike paskutinio mėnesio męs buvome atakuose tris sykius ir atskyrose fronto dalyse — ir kiekvieną sykį vis susitikdavom su amerikonais. Aš turiu laisų nuo savo draugų išilgai frontą. Jie visi taip pat visur gaudavo ar gauna smugius nuo amerikonių, kurie yra visur.“

Šisai vokiečių aficieras todėl ir išvedė, kad amerikonių turbūt yra Francuzijoj apie 4,000,000 kareivių. Tas labai pakenkė upui vokiečių kareivių, kuriuos valdžia vis užtikrinėjo, jog su amerikonais cigarų dirbtuvė, kur dirbo keletas šimtų žmonių.

Mieste Aguadilla daugiausiai žmonių žuvo nuo jurių sukilimo, kuris po žemės sudrebėjimo užliejo dalį miesto.

|| Anglų generolas Makedonijoj, Balkanuose, po kurio vadovystę grekų kariūnė šturma-

vo bulgarų pozicijas prie Doiran, išleido sekantį pagyrimą grekų kariūnėci savo dienos prisakyme:

„Prie šitos pirmos progos, kuomet grekų kareiviai pirmu sykiu mušėsi šale britiškos kariūnės, aš noriu išreikšti savo pasigėrėjimą. Su nepalyginamu narsumu jų užėmė vietą, kurias priešas smarkiai gynė ir buvo nuodugniai fortifikuotas. Pasekmes jų patį žino.“

„Aš dėkauju jums už jūsų apreiškta narsumą, kuris yra didesnis už visus pagyrimus. Aš didžiuojuosi t. t. mi, kad turėjau jus po savo komanda.“

|| Serbų kariūnė prisiartino prie miesto Nish, Serbijoj, ir pradėjo šturmuoti to miesto tvirtovs. Franko-sebišką kariūnė pradėjo apsupinti miestą iš šonų. Kol kas jamė dar laikosi austrai su vokiečiais.

|| Žinios iš Pskovo, Rusijoj, praneša, kad vokiškėji kareiviai, kurie tapo atsistę čia atsileti nuo Vakarų fronto, sukilo ir iškėlė raudoną vėliavą.

Jie tapo nuginkluoti ir suareštuoti.

|| Ispanija, kaip pranešama, nutarė užgriebti vokiškus laivus, esančius jos uostuose nuo pat karės pradžios. Šitą žingsnį Ispanijos valdžia daro, idant atsilyginti sau nuostolius už savo žuvusius nuo submarinų laivus.

|| Laikraštis Frankfurter Zeitung praneša, kad kaizeris mano atsistakėti nuo savo teisės, sulyg kurios jis pats galėjo apšaukti karę.

Galima manyti, kad jis nereikalauja su tuo skubintis, — nes kiti tai už jį padarys.

|| Finlandijos valdžia paprašė Vokietiją, idant ji ištrauktų savo kariūnė iš Finlandijos.

Republikoniški ir socialistiški Finlandijos laikraščiai pradėjo agitaciją, kurios tikslu yra suartinti Finlandiją su Talkininkais.

|| Pereitą pėtnyčią buvo stiprus žemės drebėjimas ant salos Porto Rico. Kiek iki šiolei žinoma, apie 150 žmonių žuvo nuo žemės drebėjimo. Beveik kiekvienam mieste ant šios salos padaryta nuostali.

Ant rytojaus vėl jausta žemės drebėjimą ir salos gyventojai yra išsigandę, kad neatsitartų 1869 metų nelaimė, kuomet žemės drebėjimai tęsėsi keletą savaitų.

Didžiausi nuostoliai nuo žemės drebėjimo buvo miestuose Mayaguez ir Aguadilla, kurie yra vakariniam salos pakraštyje. Mayaguez mieste didesnė dalis namų išgriuvo. Daugiausiai žmonių žuvo vienoj cigarų dirbtuvė, kur dirbo keletas šimtų žmonių.

Mieste Aguadilla daugiausiai žmonių žuvo nuo jurių sukilimo, kuris po žemės sudrebėjimo užliejo dalį miesto.

|| Anglų generolas Makedonijoj, Balkanuose, po kurio vadovystę grekų kariūnė šturma-

vo bulgarų pozicijas prie Doiran, išleido sekantį pagyrimą grekų kariūnėci savo dienos prisakyme:

„Prie šitos pirmos progos, kuomet grekų kareiviai pirmu sykiu mušėsi šale britiškos kariūnės, aš noriu išreikšti savo pasigėrėjimą. Su nepalyginamu narsumu jų užėmė vietą, kurias priešas smarkiai gynė ir buvo nuodugniai fortifikuotas. Pasekmes jų patį žino.“

„Aš dėkauju jums už jūsų apreiškta narsumą, kuris yra didesnis už visus pagyrimus. Aš didžiuojuosi t. t. mi, kad turėjau jus po savo komanda.“

|| Serbų kariūnė prisiartino prie miesto Nish, Serbijoj, ir pradėjo šturmuoti to miesto tvirtovs. Franko-sebišką kariūnė pradėjo apsupinti miestą iš šonų. Kol kas jamė dar laikosi austrai su vokiečiais.

|| Žinios iš Pskovo, Rusijoj, praneša, kad vokiškėji kareiviai, kurie tapo atsistę čia atsileti nuo Vakarų fronto, sukilo ir iškėlė raudoną vėliavą.

Jie tapo nuginkluoti ir suareštuoti.

|| Ispanija, kaip pranešama, nutarė užgriebti vokiškus laivus, esančius jos uostuose nuo pat karės pradžios. Šitą žingsnį Ispanijos valdžia daro, idant atsilyginti sau nuostolius už savo žuvusius nuo submarinų laivus.

|| Laikraštis Frankfurter Zeitung praneša, kad kaizeris mano atsistakėti nuo savo teisės, sulyg kurios jis pats galėjo apšaukti karę.

Galima manyti, kad jis nereikalauja su tuo skubintis, — nes kiti tai už jį padarys.

|| Finlandijos valdžia paprašė Vokietiją, idant ji ištrauktų savo kariūnė iš Finlandijos.

Republikoniški ir socialistiški Finlandijos laikraščiai pradėjo agitaciją, kurios tikslu yra suartinti Finlandiją su Talkininkais.

|| Pereitą pėtnyčią buvo stiprus žemės drebėjimas ant salos Porto Rico. Kiek iki šiolei žinoma, apie 150 žmonių žuvo nuo žemės drebėjimo. Beveik kiekvienam mieste ant šios salos padaryta nuostali.

Ant rytojaus vėl jausta žemės drebėjimą ir salos gyventojai yra išsigandę, kad neatsitartų 1869 metų nelaimė, kuomet žemės drebėjimai tęsėsi keletą savaitų.

Didžiausi nuostoliai nuo žemės drebėjimo buvo miestuose Mayaguez ir Aguadilla, kurie yra vakariniam salos pakraštyje. Mayaguez mieste didesnė dalis namų išgriuvo. Daugiausiai žmonių žuvo vienoj cigarų dirbtuvė, kur dirbo keletas šimtų žmonių.

Mieste Aguadilla daugiausiai žmonių žuvo nuo jurių sukilimo, kuris po žemės sudrebėjimo užliejo dalį miesto.

|| Anglų generolas Makedonijoj, Balkanuose, po kurio vadovystę grekų kariūnė šturma-

ky. Vėlionė buvo 34 metų amžiaus ir pa'jo iš Ramigalos par. Panevėžio pav., Kauno gubernijos. Ji taipgi prigulėjo prie „Birutės“ draugijos ir abudu nariai tapo sykiu palaidoti.

Vėlionė Zezenė paliko vyrą ir keturis vaikus. Lai buna abiems vėlionėms lengva ši šalta žemėlė.

Prie šios progos meldžiama „birutėčius“, gyvenančius kituose miestuose, prisijusti priklausiančias nuo jų už šituos du narių pomirtines. Sijsti reikia mano, arba pirmininko adresu.

A. Kvedaras, rašt, 921 Jenne St., Kenosha, Wis.

P. Beišis, pirm., 182 N. Howland Ave., Kenosha, Wis.

A. Kvedaras.

IŠ SCHUYLKILL APSKRIČIO PENNSYLVANIJOJ.

Influenzos epidemija. Schuyllkill Apskirtyje siaučia baisi liga — vadinama „Ispaniška Influenza.“ Nėra to miesto ar kaimelio, kuriame nebūtų susirgusių. Kaip valstijos valdžia, taip ir apskričio valdžia labai tuomirupinasi ir deda visas pastangas, kad užkirsti kelią šitai naujai epidemijai.

Iki spalio 9 d. įvairiuose miesteliuose ir kaimuose, sulyg sveikatos departamentu paskelbtų raportų, susirgimų jau buvo virš 8,000. Gi mirčių sulyginamai buvo neperdaug — virš 100.

Labiausiai epidemijos užgautas miestas, tai Minersville. Čia per dvi dienas (spalio 5 ir 6) mirčių buvo 47, susirgimų čia buvo iš viso 1,700. Dr. J. Curran iš New Philadelphia čia užtikto vieną namelį, kuriame rado ant grindų gulinius 8 vaikučius ir jų tėvus — tai buvo Gustaičių šeimyna. Jie jokios pagalbos sau patį negalėjo padaryti; nei vandens paduoti tėvas vaikui jau nepajėgė.

Čale miesto įtaisytos šėtos audeklo stogu, kur gydymui ligoniniai. Abelnai visam paviete gydytojų ir „nursių“ stoka. Dr. Bankes, kuris darbuojasi Middleport, New Philadelphia, Tuscarora ir Brocktone, per šešias dienas ir naktis ne tik negulė lovon, bet neturėjo laiko nusiminti švarką nuo pečių. Spalio 5 d. jis aplanke 184 ligonius. Jeigu gydytojas „pasisuka“ kurion gatvėn, tai paeiliui ir eina į kožną namą.

Kad greičiau ligai užkurtus kelią, didžiūmos miestuose yra uždarytos smulkės, viešos mokyklos, bažnyčios, šokiai, mitingai ir klubai.

Korespond

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Du vaiku žuvo urve. S. Raslavičius ir R. Dirdukas buvo du jauni lietuviai vaikinai. Pirmasai turėjo 17 metų amžiaus, antrasai — 15. Kaip sakoma, abu du, o ypač Dirdukas, buvo padykė vaikinai, tėvų mažai klausę. Tas ir privėdė juos prie nelaimės, kurioje abu nustojo gyvasties prie nepaprastų aplinkybių. Atsitiko štai kaip:

Spalio 9 d. Dirdukas, kuris dažnai vengdavo darbo, o turėjo, kaip tai sakoma, pramuštą galvą ant visokių prasimanymų, — išliko iš darbo. Keletas kitų vaikų, kaip sakoma, susikalbėjo, taipgi išliko iš mokyklos. Tą dieną visi susitarė išejo už miestą ir nutraukė į didelį karklyną, arba krumyną netoli geležinkelio.

Čia šitiems jaunuoliams šovė galvon nelaiminga mintis išsikasti sau didelį urvą lėdyne, kurioj jie manė pasislėpti, arba ir visiškai apsigyventi, idant išvengus neapkenčiamos mokyklos ir darbo.

Pradėjo jie kasti urvą gily. Iškasus tunelį apie septynias pėdas ilgą, liuosa žemė staiga išgriuvo ir jų tunelį užgriovė.

Raslavičiusas ir Dirdukas buvo pačiam tunelio gale, giliai, ir juos žemės visai užgriovė. Kiti vaikinai, buvusie prie „tunelio“ inėjimo, gavo progą į laiką pasprukti laukan.

Netoli nuo tos vietos ant geležinkelio dirbo darbininkai. Išsigandę vaikai šokosi prie jų, rėkdami ir šaukdami pagalbos. Darbininkai skubiai nubėgo nelaimės vieton, bet užėmė apie 15 minučių laiko, kol jie žemę

atkasė. Buvo jau pėvelu. Atkasta juos dar šiltus ir nesustingusius, bet pašauktas daktaras jau nerado juose gyvybės ženklų.

Raslavičienė yra našlė. Nesenai ji neteko savo vyro, o dabar ir sunaus, kuris būtų galėjęs buti jai parama senatvėje. Dirduko tėvai taipgi pasiliko dideliu nuliudime.

Ir mūsų miestą atlanke neprašyta viešnia — Ispaniška Influenza. Pirmą mirtis nuo tos ligos pasitaikė 3 d. šio mėnesio, o iki šiolei, kaip girdėtis, jau keletas yra mirę. Iš lietuvių iki šiolei dar negirdėt buvo, kad kas būtų nuo jos miręs. Gal ir aplenks mus šita epidemija.

Korespondentas.

Žinios-Zineles.

Philadelphia, Pa.

— SLA., sulyg pereito Seimo nutarimo, pasiemė prie savo ofiso užsitarnavusių savo narį, senelį Tamą Astramską, kuris jau išvažiavo New Yorkan.

Philadelphiajį jis išgyveno 18 metų ir, jam išvažiuojant, philadelphiečiai gražiai jį išleido, surengdami išleistuvių vakarelį ir apdovanodami dovanomis. Tarp dovanų buvo sidabrinė tabakerka ir du laikrodėliai.

Mahanoy City, Pa.

— Atsiuvo laidotuvis jauno kareivio, Juozo Kasparavičiaus, kuris mirė Camp Logan, Houston, Texas, Vėlionis, turėdamas vos 16 metų, pastojos liuosnorių ir kariūnė.

— Mirė Magdalena Tunilienė (buv. Sabrinskiūtė) nuo plačių uždegimo.

— Čia, sakoma, serga ispaniška influenza apie 600 žmonių.

Philadelphia, Pa.

— Ispaniškoji influenza labai išsiplatiniusi. Miesto vyriausybės prisakymu uždaryta visi teatrai, bažnyčios, saliniai, mitingų salės, klubai ir kitokios susirinkimų vietos.

Philadelphijoj, anot laikraščio pranešimo, spalio 6 d. mirė nuo tos ligos 993 ypatos, o spalio 7 d. — jau apie 5,000 žmonių.

Gloucester.

— Šis miestas yra arti Philadelphiajios ir turi 12,000 gyventojų. Subatoj, spalio 5 d., anot pranešimų, ta liga susirgusių buvo 3,000 ypatų, t. y. čielas ketvirtadalis visų gyventojų.

Tamaqua, Pa.

— Pradėta tyrinėti keistas priežastis mirties tulo Andriaus Višniausko, kuris rasta negyvu ant virvės bekabant. Nužiūrėjimas yra, kad jis ne pats pasikorė, nes tą pat dieną jis lankėsi McAdoo ir turėjęs su saviu keletą šimtų doliarų, gi lavono kišeniuose rasta tik šeši centai.

Wilburton, Okla.

— Darbai eina gerai. Neku rie uždirba į dvi savaites iki \$100.00. Šalčių čia dar nebuvo. Nesenai Vincas Sakalauskas, farmers, veždamas šieną, nupuoė nuo vežimo ir susižeidė taip nelaimingai, kad antrytojaus mirė. Paėjo iš Marijampolės pavieto, Živavodės kaimo.

Nanty Glow, Pa.

— Po trijų metų sunkios ligos mirė čia Adomas Gudinas, senas Amerikos pilietis. Vėlionis Amerikoje išgyveno apie 30 metų ir turėjo gerą vardą tarp vietinių žmonių. Paėjo iš Gudelių kaimo, Marijampolės pav., Suvalkų gub. Turėjo 50 m. amžiaus. Paliko našlę.

Clinton, Ind.

— Darbai eina gerai. Angliakasiai, sakoma, uždirbą nuo \$5 iki \$10 į dieną. Čaisi brangenybė ant visko.“

Mt. Carmel, Pa.

— Nuo spalio 5 dienos pas mus uždarė salionus, mokyklas ir bažnyčias, idant užkirsti kelią besiplatančiai Ispaniška Influenzai. J. Janulevičius.

"LIETUVA"

Lietuvių Savaitinis laikraštis

Lithuanian Publishing Co.
314 W. 33rd St.
Chicago, Ill.

Redaktorius Adv. Bronius K. Balutis.

Visi laiškeliai, korespondencijos ir rankraščiai, skirti mums, turimi būti pašto ženklu, ir adresu. Pasirašant, jei pildoma, privalo būti pašto ženklas. Redakcija pasilekia sau teisę priimti ar atsisakyti rankraščius, kurie neturi pašto ženklo.

Redakcija pasilekia sau teisę priimti ar atsisakyti rankraščius, kurie neturi pašto ženklo.

Netinkami laiškeliai rankraščiai, pareikalavus autoriui, bus jam grąžinami tik tuomet, jeigu su rankraščiais bus prisiųsta ir užtektinai kraštinė ženkliu.

Reikia visada rašyti plunksna, pakeliant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

DAR ZODIS.

Ar jūs jau pirkotės Liberty bonds? Atminkite, kad jūsų bondsas, įmestas šiandien ant pasaulio svarstyklių, gali nusverti pergales ir karės pabaigos pušėn.

Pirk! Imk! Baig tuoj karę!

PREZIDENTAS ATSAKĖ.

Prezidentas Wilsonas davė Vokietijai vienatinį atsakymą, kokį galima buvo duoti. Jeigu Vokietija priima Amerikos pastatytas taikos išlygas, tai ji privalo duoti ir neabejotiną užtikrinimą, kad padaryta su talkininkais sutartis dėl mūsų pertraukimo nebus "vien tik popiergalis", kurį Vokietija galėtų suplėšyti ir mesti šalin, kaip tik jos dabar lautančios armijos cėlybėje ir saugiai pasieks Vokietijos urbežius.

Duoti tokia proga Vokietijai būtų kriminalinis nusidėjimas, už kurį milijonai žuvusių žmonių prakeiktų mūsų vadus.

Jeigu Vokietija tikrai nori taikos, kaip Bulgarija jos panorėjo, tai ji privalo ir tokias pat karštas išlygas priimti, kaip Bulgarija priėmė, — išlygas, kurios apsaugotų talkininkus, nusėdusius prie taikos stalo, nuo netikėto įkandimo iš pasaly.

"Pasiduok!" — štai Prezidento Wilsono atsakymas Vokietijai, — "o apie mūsų pertrauką pasirūpęs gen. Foch su kitais talkininkais karštas vadais."

Ir tie vadai mokės pastatyti tokias išlygas, kad Vokietijos armija neturėtų progos išsuaugti atsisakyti. Pasitraukimas iš visų užimtų kraštų, demobilizacija vokiškos armijos ir užėmimas parubėžinių vokiškų Metz ir Strassburgo tvirtovių gali būti tarp išlygų, kurių gen. Foch reikalauja pirmiausia, negu jis suktis dabar paliausuoti kilpą, kurią jis taip pasekmingai užtraukė ant vokiškų armijų gerklės.

KIAULIŠKAS APETITAS.

Laikraštis Christian Science Monitor gavo interviu (pasikalbėjimą) su p. Maryano Seyda, nariu Lenkų Nacionalinio Komiteto Paryžiuje. Minėtas Komitetas oficialiai būdu atstovauja lenkų politiką užrubežyje ir todėl jo nuomonę galima skaityti išreiškimu vadovaujančios lenkų nuomonės.

Minėtam interviu p. Seyda išreiškia sekančią nuomonę kaslink Lietuvos (Ištrauką imame iš "Free Poland"):

"Yra taipgi neatbutinai reikalinga, — sako tasai lenkas atstovas — idant Lietuva, esanti ant Lenkijos šiaur-rėčių, būtų paliausota nuo Vokietijos valdymo. Mēs norime, idant Lietuva gautų nepriegulmingą ir dabar pžiūrėkit kokią ir kam. — "Lietuva." Vienok, tai yra toli permaža valstija, idant pati viena galėtų atsilaukiyti prieš Vokietiją.

"Mēs todėl tikimės, — sako toliaus p. Seyda, — kad Lietuva, kuri davė mums didžiausių mūsų genijų, bus sujungta su Lenkija, pasilaikydama savo individualę laisvę sulę senobinės ir garbingos tradicijos. Absoliutiška gvarantija pastovios taikos ir Europinės lygsvaros gali būti atsieta tik tai tuomet, jeigu Centralinė ir Rytinė Europa bus talkininkų perstatytos (reconstructed) šioje linkmėje — tai yra, jeigu suvienyta Lenkija,

sustiprinta iš dešinės per Lietuvą, iš kairės padarys aliansą (susivienijimą) su Cechija ir Rumunija. Tuomet Rusija, Lenkijos apsaugota, galės laipsniškai pakilti į naują gyvenimą."

"Mēs norime, idant Lietuva būtų nepriegulminga, — bet "mēs tikimės, kad ji bus sujungta — tēmykit: jau nei ne pati susijungs ateityje, bet bus sujungta — su Lenkija." Su čėchais padarysim aliansą [juos, matote, talkininkai jau nepriegulmingai pripažino], bet Lietuva turi būti sujungta.

Ir tas dar ne viskas. Lenkai panašią akim žiuri ir į Baltgudiją, į Ukrainą ir Ruteniją, ir į Sileziją, už kurią jie varžosi su Čechais.

Didėlį apetitą Lenkai turi. Jokia tauta, išskyrus Vokietiją ir senąją cariskąją Rusiją, tokio ligūsto apetito neturėjo. Jeigu ir ne visai razi, tai teisingai vienas vyras, turėdamas omenyje lenkus, pasakė: "Kas-zin, ar kiaušė turi didesnį apetitą, ar lenkai?"

Šitokį savo apetitą lenkų politikai stengiasi pateisinti reikalingumu sutverti stiprią ir galingą Lenkiją, kuri būtų siena tarp Vokietijos ir Rusijos. Tai yra jų visas argumentas, kuriuo jie tikisi Talkininkus įtikinti.

Ir mēs tikimės, kad dėlėi pačios Lenkijos gerovės Talkininkai šitą principą priims tikrojo šviesoj ir sulę to jį išri. Faktas yra, kad galimai stipriausia ir galingiausia Lenkija bus tik tuomet, kuomet, tariant Prezidento Wilsono išmintingais žodžiais, ji susidės vien tik "iš plotų neužgincinamais lenkais apgyventų."

Prijungimas prie Lenkijos Lietuvos, Baltgudijos, Ukrainos ir Rytinės Galicijos plotų nesustiprins Lenkijos, bet bus gyvu ir kruvinu akstinu Lenkijos kune. Kas pažįsta lietuvius ir jų vis beaugantį, neatmainomą pasiryžimą, tas negali abejojti apie tai, kad lietuviai greičiaus žus kruviną kovą už savo nepriegulmybę, negu nusilenks prieš nepačiamą bile kokią "imiją," ar "sujungimą" su Lenkija.

Nėra joks sekretas, kad ir ukrainiečių sentimentai linkui Lenkijos yra nekitoki. Kaip blaivaus proto steitsmanai, to akvaziudoje, galėtų statyti Lenkijos "galybė" ant tokių molių kojų — tas išsėina iš sveiko proto rybų.

Tokia Lenkija, kaip lenkai nori, bet ne "galinga" viešpatija, bet naujas "Europos ligonis," ir daug pavojingesnis Europos ramių už senąjį Turką. Nes esant tokiam ligoniui pačiam Europos vidury, politiškos neramybės gargena greit persimestų aplink į visas puses.

Ne Europos lygsvara iš to būtų, bet cirkas komedijanto balansavimas ant virvės.

Tikėkimės, kad Talkininkų steitsmanai aiškiai dalykų stovį mato ir ne tik pasaulio ramybės cėlei, bet pačios Lenkijos gerovės dėlėi, apsaugos juos nuo to jų neprisotinamojo "kiauliško apetito."

MUSŲ SOCIALISTŲ TARPE.

Išlaukinė karė yra baisi, bet naminė karė paprastai buva daug baisesnė. Tai pati teisybė tinka ir kalbant apie srioves, arba partijas. Kova tarp partijų paprastai buva smarki, bet sykį uždegsi kova pačios partijos vidury, tarp jos frakcijų, yra dar atkaklesnė.

Pavyzdį mums duoda nors ir kova, dabar einanti tarp dviejų frakcijų Amerikos Lietuvių socialistų. Skilimas tarp jų jau buvo patėmytinamas nuo poros metų, bet nuo pereity metų tarp dviejų atskalų santikai iš nesupratimų pavirto į atvirą, atkaklią kovą.

Šitas atskalas atstovauja: iš vienos pusės Lietuvių Socialistų Sąjunga su savo oficiozu (pusiau organu) "Laisvė" ir taip vadinamas Moterų Progresyvių Susivienijimas su savo mėnesiniu leidiniu "Moterų Balsu." Tai yra kairysis, radikaliskas Amerikos Lietuvių socialistų

sparnas. Iš kitos pusės yra "Naujienos" ir "Keleivis." Šita frakcija neturi už savę organizuoto kuno, kaip kad Liet. Socialistų Sąjunga, bet mėgina jį sutverti pavydale taip vadinamos Amerikos Lietuvių Darbininkų Tarybos. Tai dešinysis, konservatyvis Am. Liet. socialistų sparnas.

"Diplomatiški ryšiai," vartojant diplomatišką išsireikimą, tarp jų jau pertraukti.

"Jau netikime, kad kada nors pasieksime kryžkelę, ant kurio galėtume apsisiti ir į vienybę susieiti" — rašo "Laisvė," kalbėdama apie "Naujienas," kurias jį itaria vien "valkiojime socializmo vardo." O Lietuvių Socialistų Sąjungos Pirmojo Rationo susivaižavimas, laikytas rugsėjo 29 d., išsėna aštrų protestą prieš "Naujienas" už "klaidinimą darbininkų ir ardantį tarptautinį darbininkų solidariskumą" ir "stengimąsi monopolizuoti tarptautinę darbininkų žinią."

Protestu nepasibaigia, nes minėtasai Rajono suvažiavimas grąšina boikotu, savo minėtą rezoliuciją baigdama sekanciai:

"L. S. S. t-mas Rajonas viešai paskelbia, kad dabarti-

nė "Naujienų" pozicija ne tik bėdinga darbininkų judėjimui, bet ir griežtai priešinga tarptautinio socializmo principams ir kaipo prieš tokį negeistiną elementą, — žinoma, jeigu greitai neatitaisys klaidų, — pasizadame griežtai ir energingai kovoti, kviesdami visus susipratčius darbininkus."

Konservatyvis socialistų sparnas, "Naujienų" vadovaujamas, nepasilekia savo priešams skolingų ir nors vis dar kviečia visus socialistus vienybėn, tačiau, matomai, jau į tą vienybę taip pat netiki, kaip kad ir "Laisvė," kurios šalininkus vadinama "bolševikais."

Tas aiškiai matosi, kad ir iš sekančios nuomonės, kurią "Naujienos" išreiškia apie savo partinius priešus. Jos rašo:

"Socialistus dabar pjauna bolševizmas. Visokie straktotojai, pienburniai, trempai, buvusieji republikoniški "dirty" politikieriai, huliganai ir provokatoriai "veikia" dabar socialistų kuopose po bolševikų vardu, ir savo reikiamais ir provokacijomis trukdo kiekvieną naudingą darbą. Socialistų darbštumas todėl dabar pavirto į rietenes."

B. K. Balutis

Demokratinė Vidurinė Europos Unija.

Ką Girdėjau Washingtone.

Spalio 1 d. gavau iš Washingtono telegramą su pareikalavimu, kad "Jūsų ir Dr. Šliupo priėmimas Washingtono yra neišvengiamai reikalingas Tautų Lygos klausime ant 10 val. išryto, spalio 3 d." Pakvietimas prisiūsta sulę prof. Millerio prašymo.

Nedaug ką iki tam laikui buvau žinojęs apie tą "Tautų Lygą," kurios dėlėi mane kviesta. Tačiau pasikalbėjus su vienu kitu ir atkreipus domą į griežtą formą pastatytą reikalavimą, priejau prie nuomonės, kad važiuoti visgi reikia. Padėjęs viską šalin, tą patį vakarą skubiai aplėdau Chicago, išvažiudamas Washingtonan.

Apie pasiaunaktį antrytojaus pasiekiau Amerikos sostapilės. Nežiurint vėlaus laiko, milžiniška geležinkelio stotis mirdejo nuo žmonių, vienon ir kiton pūsen šaujančių. Didelis nuosimtis karininkų — aficerų, kareivių, jureivių — puolė akin, kaipo nepaprasta Amerikos miestui regykla.

Bet juk tai yra sostapilė, — ir karės laiku. Tai pati širdis galingos tautos, atidėjusios šalin savo ramaus gyvenimo švarką ir apsišarvavusios ginklais prieš pasaulio tironą, sėdintį Berline. Ir vėlyvu nakties laiku toji tautos širdis išrodė plakanti stipriu pulsą.

Nežinojau, kad netrukus turėsiu progą pats pati persitiktinti — pats ir mano kišėnius. Nuvaręs, vėlyvu nakties laiku skubinau greičiaus susirasti sau kampelį, kad atsisėti ir prisiruoti prie rytojaus man dar nežinomo darbo.

Apsivyliau. Nuo vieno prie kito viešbučio kalėdodamas, visur gaudavau tą patį trumpą atsakymą: "Viešbutis pilnas, nei vieno kambario nėra."

Klausiau, ar nepasakyty, kur galima būtų gauti. "Nuo Ainošiaus prie Kajišios" prisiejo frankytis vidunaktį po nepažįstamą miestą. Jau devynis vėšbučius apskauk — ir visur ta pati dainelė. Pagalios dešimtam St. James Hotel užtikau, — ir nusidžiaugiau, išgirdęs: "Turime dar vieną kambarį."

Kambarys — well, Chicagoje už jį daugiau \$1.00 nemokėtum. Washingtono gi — kas kita: "24.50 is a very reasonable price, you know." Tuščia jo, — džiaugiau, kad ant gatvės neprisiejo nakvoti.

Antrytojaus anksti išryto duilin į Lietuvių Informacijos Biurą, kuriame randasi ir mūsų Tarybų Pildomasai Komitetas, žinomos vienu vardu "Lithuanian National Council."

703 Fifteenth St. — štai jis. Iš tolo ant 3-čio augsto langų pamatiau didokomis raidėmis užrašą: "Lithuanian Information Bureau — Lithuanian National Council."

Vietą yra gera ir patogią. Frontas išsėina tiesiai į mažą Suv. Valstijų lėdo namo lyg skverą. Tiesiog už jo, už vieno bloko lėžas aplink Prezidento Baltįjį Namą ir, jeigu ne medžių lapai, ir patį Baltįjį Namą bene galėtum matyti.

Biure jau radau Dr. Šliupą, kuris atvyko tą patį naktį, iš Chicago ir Scrantono, p. Česnulį ir p. J. Kaupą.

Pasisveikinęs, susipažinęs, žinoma, pirmiausia klausiu kas gi čia bus. Čia nemėginsiu perduoti kalbėjimo žodis žodin, bet paduosiu mintis dialogo formoje.

— Nedaug laiko turime. Ant dešimtos lygiai turime tenai būti. Nueisim, pamatysim — atsakyta man. — Tveriamas mažių tautų Lyga. Sisai susirinkimas yra pirmas, organizavys — viską nuo pradžių išgirsim. Dalykas svarbus, nes, kaip rodosi, bus girdunami šitų tautų kaimyniai santikiai.

— Kas yra šitokios "Lygos" sumanytoju? — klausiu.

— Pamatysit patįs. Buvo jau pasikalbėjimų tarp šitų Vidurinės Europos mažių tautų reprezentantų. Turėjome ir mēs, Lietuviai, neseniai pasikalbėjimą su Lenkais — Padarewskiu ir Dmowskiu. Išrodo, kad šio susirinkimo tikslu bus sutverti organizacija, kurioj galima būtų "iškulti" ir prašalinti, kiek tai galima čia padaryti, nesupratimus tarp pačių mažų tautų, jieškančių dabar sau nepriegulmybės. Žinote, šitas klausimas šiandien labai rupi ir Amerikai. Sisai susirinkimas yra šaukiamas profesorius Millerio pakvietimu. — Kur jis atsisbu?

— Italijos Informacijos Biure. Jau artinasi dešimta. Užsivilkę švarkus, visi keturiese traukiamės į Italijos Informacijos Biurą.

Biuras rezidencijiniam miesto distrikte. Didelė Italijos vėliava, išplekta fronte išlauko, itališki aficeriai besisukinėjanti piramidai, daro įspūdį, kad tai yra valdiška Italijos įstaiga.

Įnejęs vidun, kviečiama mus į antrąjį ruimingą kambarį, kur jau randame profesorius Millerį ir burį vyrų. Pasisveikinus su profesorium, jisai supažindina mus su Biuro vedėju ir kitais jau esančiais ten vyrais. Jų tarpe yra atstovai nuo finų, čecho-slovakų, rumunų, jugo-slavų, italių irredentistų.

Besinėkučiuojant bureliais apie vieną-kitą, gi daugiausiai apie patį busiantįjį susirinkimą,

atvyksta dar prof. Masaryk, galva naujai pripažintos Čecho-slovakų valdžios, Ukrainiečių atstovas Sičinski, pora serbų, skiriančių save prie Jugo-slavų, Dr. Biankini iš Chicago ir keletas kitų. Lenkų nesimato.

Dešimta jau išmūšė kiek laiko atgal. Prof. Milleris kviečia prie darbo. Sėdame prie stalo. Vedėju p. Milleris. Patogioj vietoj stenografistė, turinti užrašyti konferencijos nuotikius.

(Toliaus bus)

KIBIRKŠTIS

Juo geriau šausi, juo greičiaus nušausi — taiką.

Geriausia kulkla — Liberty Bondsas.

Dar Vėlykos toli, o jau prezidentas Wilsonas klausia Kaižerio: "Kuom sugriešėjai?"

Ir juo kaižeris greičiaus tars "Mea culpa," juo bus Vokietijai sveikiau.

Paltanavičius turi gerą ranką prie gimdymo, bet blogą prie auginimo: pagimdė jis gerą laikraštėlį "Keleivį," bet išaugo jis į kreivą-šleivą biznierių; pagimdė jis antrą — ir-gi gerą "Amerikos Lietuvį," bet ir tas juo daugiau pradeda vaikščioti, juo labiau virsta į "Keleivinį" invadaciją...

Blogas laimikis, Paltanavičiaus.

Lenkai, kuomet jie užsispyrę prašo Lietuvos, yra panašūs į žmogų, kuris, sveikas budamas, pats sau guzo jieško.

Sprendžiant iš Amerikoniškų peštynių, Lietuvių armija turėtų būti pirmos kliasos skraperiai.

Tarp Nikolajaus Lenino ir Nikolajaus Romanovo yra tikta tas skirtumas, kad antrasai galėjo porą lekcijų paimti nuo pirmojo.

Jeigu pasiklaustum, ar socialistiškas surėdymas yra geras, tai Trockis ir Leninas vienbalsiai ir dabar pasakys, kad geresnio nei nereik.

Kai paskaitai kai-kuriuos mūsų laikraščius, tai noroms-noroms turi pasakyti, kad jie vieton rimtą lietuvių tautos politiką vesti, turbūt mano, kad vakaruskose šposus kratinėja.

Žmonės serga Ispaniška Inflienza, o mūsų "Draugas," kaip rodosi, rimtai susirgo Šliupiška epidemija.

Gal ir "Lietuvos" dienraštis susirgo Ispaniška Inflienza, kad jo taip ilgai nematyt?

[Pamatysit, pamatysit] — jau endžinas užsuktas ir šoferiai parinkti — reik tik užsisagstyti knypkius ir sėst automobilium. Red.]

Prie savo vakarinių ir rytmetinių poterių niekad nepamiršk pridėti "Nepriegulminga Lietuva — dabar, arba niekad..."

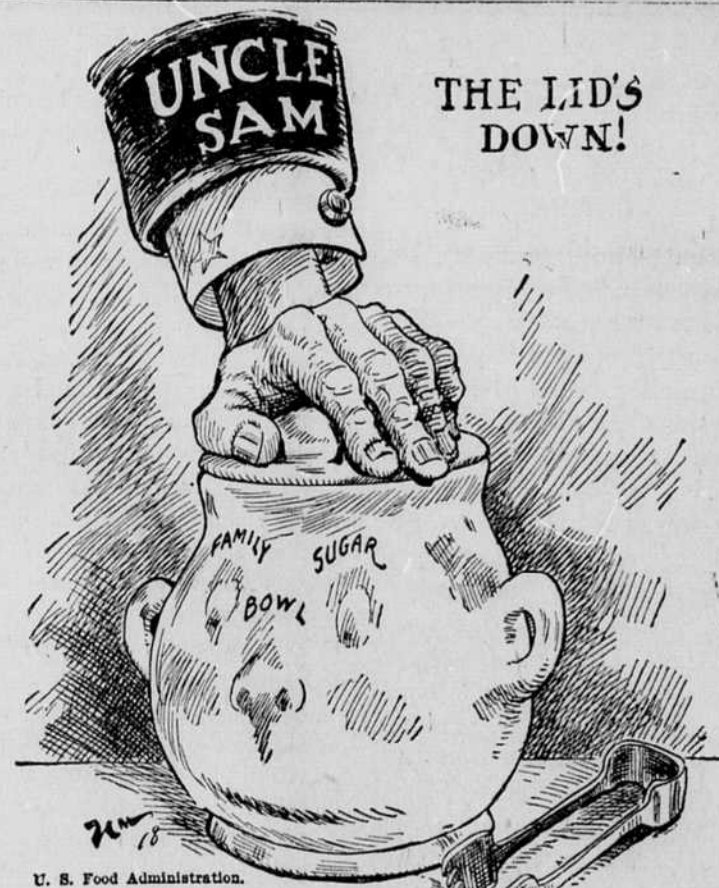
Du dideli ofensyvai dabar siaučia: talkininkų karškas ofensyvas, kaižerio — taikos ofensyvas. Abudu yra pavojingi: pirmas — kaižeriui, antras — talkininkams.

Kaizeris nori "maišytos komisijs," kuri nuspręstų, kaip jis turi pasitraukti iš Francuzijos. Mēs vienbalsiai nominuojam į tą komisią — tikta gen. Foch.

Nedvyai, kad Bulgarija pasidavė. Ji turi gerą uoslę — jos dabar ex-karalius Ferdinandas turi tokią milžinišką nosį, kad nors ant parodor statyk.

Lenkai nori Lietuvos, Lenkai nori Baltgudijos, Ukrainos, Galicijos, Silezijos ir t.t. ir t.t. Jeigu ir visą žemę jiems atiduotum, tai jie dar mėnulio prašytų priedan.

Jurgis Spurgis

OBEY ORDERS!

GYVENIMO REIKMENŲ KAINA YRA KELIAMA, ARBA NATURALIAI PATI KILA.

Gyvenimo reikmenų kaina yra keliama, arba natūraliai pati kila.

Iš užjūrio svečiai, kurie lankosi visokiais karės reikalais, nurodo, kad mēs nejauciamė karės, sulęginant su padėjimu Europoje, mēs čia gyvename taip, kad karės lyg visai nėra. Žmonės apeina savo bižnius su įviesiais veidais, daugelis jaunų, puikių vyrų visur matyt ne uniformuose. Dieninis bižnio krutėjimas vis dar čia savo paprastu greitumu, gatvės pilnos automobiliais. Laikraščiai spausdina daugybės puslapių; mažiausiai yra karė jaučiam prie rusų stalų, viešbučiuose, restauracijose, lūnėrumuose, nevien privatiškuose turtingųjų namuose, bet taipgi ir pas paprastą darbininkų klesą. Duonos pridėdama ant stalo perpilnai ir gali but sviestu tepama taip storai, kaip tas esti norima; daugelis mėsos yra pridėdama ant stalo ir, viską pamėmus atydon, kainos nėra perdidelė.

Tai taip mūsų gyvenimas yra matomas per žmones, kurie atvažiuoja čia iš tiesioginiai karės paliestų kraštų. Mēs, žinoma, viską matome kitokioje šviesoje. Mēs visur matome karės ženklus ir Europos mūsų laukai mums neišordo taip tolimais, kaip jie mums išrodė metas atgal. Mēs matome daug jaunų vyrų malitarėje uniformoje, ir, tolesniam prirodymui, kuomet mēs einame gatvėmis, mēs negalime nepamatyti didelio tarnystos žvaigždžių skaitliaus gyvenimų languose. Mēs visur patėmijame mažėjimą darbo jėgos, kiekvienoje industrijose. Ir labiausiai mēs pajuntame augstas gyvenimo kainas mūsų pačių kišeniuse, tikras karės augstas kainas, kurios, rodosi, turėtų but pakeliamos kasdiena. Mēs žinome, kad karės laikai butinai esti priežastiniai kaino pakėlimo ant medžiagos ir darbo jėgos ir taipgi natūraliai — ant išdirbinių.

Žinoma, mēs esama labiausiai paliesti per vis kilančią maisto kainą, butent — mėsą ir mėsos produktus. Ir todėl, kad prirengimas mėsos ir mėsos produktų yra daugiausiai kontroliuota ir geriausiai suorganizuota industrija, esti pirma, kad but paliesta per kiekvieną, kuris esti paliestas mėsos augstomis kainomis ir kitus skerdyklų produktus.

Ir dar mēs negalime prieit prie nepermatomo vidurio reikaly, prie visos mašinerijos krutėjimo bile industrijose, taip gerai, kaip skerdyklose ir niekur taip lengvai mēs negalime apskaitliuot priežasties šio brangaus pragyvenimo taip gerai, kaip šioje šakoje. Bile su supračiu žmogus, kuris turėjo progą atlankyti bile vieną iš šių įstaigų, gali suformuoti nuomonę dėl savęs, kaip didelis turtas, pavyzdin, yra įdėtas į skerdyklas Chicagoje. Pavyzdžiui paimant vieną geriausiai žinomų įstaigų, Wilson ir Co. įstaiga. Vien pamatymo didžiulių būdinių, jų aptvarų, elevatorių, tankų, darbaviečių parodo, kad daug milijonų ten įdėta į šitokį projektą, kurie turi atelt iš kokių nors šaltinių ir turi atnešt tulą nuosimtį. Ir tą daugybę pasamdytų darbininkų dirbtuvėse! Tukstančiai žmonių: vyrų, moterų ir merginų kasdien ateina į dirbtuvę prie savo dieninio darbo. Ir kiekvienas žino, kad šiandien, skerdyklų darbininkų algos yra pusėtinai brangios. Pridėjus prie šito kad darbo valandos buvo sutrumpintos taip, kad darbininkai kainuoja perdidelius pinigūs. Bet tas visas yra matoma išpaviršio ir kiekvienam yra žinomas. Bet ten dar randasi ir tokių iškasčių, kurių nesimato, arba visai neatkreipiama jokios atydos.

Ir taip pavyzdin — apsauga, darbininkų sveikata, pailsio kambariai, valgyklos, drabužių spintos, išiegos kambariai, gydytojų patarnavimas sergantiems ir daug kitų institucijų, kurios priguli prie pirmesnio paminėjimo, aprašant firmos darbininkų priežiūrą dirbtuvėje Wilson ir Co. yra iškasčiai, kurie pasiekia tukstančius. Apart to, čia yra peržiūrėjimai, įstaigos privatiški peržiūrėjimai ir valdžios peržiūrėjimai, kurie visi turi but padengti tais pinigais, kuriuos mēs už perkamą mėsą užmokame. Ir procedūra su mėsą iš skerdyklos iki bučernei nėra taip lengva ir paprasta, kaip ji atrodo. Visai keletas gali suformuoti teisingą nuomonę apie tai, kiek daug kainuos pjovimas, skrodimas ir sukapojimas gyvulių kaštuoja. Labai nedaugelis žino, kad mėsą turi but atšaldyta bėgyje kelių dienų, prieš ją išsiųsiant, arba priimt apskaiton, ką užlaikymas tavorinių karų, refrigeratorių kainuoja, kuomet jie kasdiena but ledu aprupinti. Vargiai kas numano, kokios algos darbininkų, armijos, apart skerdyklų ir dirbtuvės yra. Škailinės parodo, kad vien tik prirenkimas ir atšaldymas mėsos pagal moderniską būdą taip, kad mėsą but gera ir švieži, kuomet pasieks bučerne, tas pakelia mėsos kainą ant dviejų ir pusės cento ant svaro.

Šitos skaitlinės nėra skiriamos apginimui skerdyklų saviinikų. Bet jos yra taikintos mūsų skaitytojų žiniai, kad jie privalo vartot savo sveiką apokavimą pirm, negu jie skūsūs ant karės kainų ir kad jie atskirtų priverstas nuo pakeltų kainų ir natūralų kainų kilimą ten, kur yra lengva išrukuot bešaliskai į tai žiurinciam žmogui, kur jieškot šių šaltinių, šio nepaprasto mūsų kišenių mums netinkamo užgavimo. — Appars.

Pirkite Daugiau Liberty Bondsų!

Ką privalo žinoti, kurie yra šaukiami į karę.

Yra nemažai dalykų, kurios kaip šaukiamieji į karę vyrai, taip ir jų paliejamieji namiečiai turėtų žinoti. Čia paduosime keletą svarbesniųjų dalykų. Apie kitą ką, jei atsirastų reikalus, reikia kreiptis į "Home Service Section", kuri randasi prie Raudonojo Kryžiaus beveik kiekviename mieste.

Kiekvieno kareivio šeima turi žinoti apie pašalpą suteikiamą kareiviams ir jų giminėms; ką daryti, jei toji pašalpa neateina į laiką; ar jiems turi būti prisiūsta apdraudimo (insurenco) poliudijimai; ką daryti, kada Liberty Bondsai, kuriuos jie užsirašo, nėra pristigę; kaip adresuoti laiškus į Francuziją ir tt., ir tt. Del to viso nereikia rašinėti į Washingtoną, bet kreiptis į Raudonojo Kryžiaus "Home Service Section" tame pačiame mieste, kur gyvena ir gausi greičiausia visus paaiškinimus.

Priverstinioji Pašalpa Šeimynai.

Kiekvienas karėn einantis turi žinoti, kad vos tik jis yra nusiučiamas į stovyklą — "kampe", tai jam paduodama spaudžinta popierė, kurią reikia pripildyti ir pasirašyti. Ta popierė lyti pašalpos, kurią turi gauti jo namie pasilikušio šeima. Aficiariai pamokina, kaip reikia tas popieras išpildyti, bet kiekvienas turi žinoti, jog yra reikalaujama, idant kareivis iš savo algos skirtų 15 doliarų į mėnesį ar tai savo moteriai, jei ji gyva, arba jo vaikams, jei moteris yra mirus. Tos priverstinės pašalpos didumas nesimaino, nors kareivio alga būtų ir pakelta. Prie tos sumos valdžia prideda nuo savęs 15 doliarų kareivio moteriai, arba \$25.00, jei jis turi moterį ir vaiką, 32 dol. ir 50 centų, jei turi moterį ir du vaikus ir po penkis doliarus ant kiekvieno viršum dviejų vaikų. Jei jis turi vaikų, o moteris mirus, tai valdžia prideda prie priverstinios pašalpos 5 dol. už vieną vaiką, \$12.50 už du, \$20 už tris, \$30 už keturis ir po \$5 už kiekvieną viršum keturių.

Liūsa Pašalpa Tėvams, Broliams, Seserims, Tėvukams ir Anukams.

Nuo kareivių nėra reikalaujama duoti pašalpos tėvams, broliams, seserims, tėvukams, arba anukams, bet jei kareivis nešėlia, nešėlia jų nei valdžia. Kad jiems suteikti pašalpą jis turi duoti 15 dol., į mėnesį iš savo algos, jei jis yra liūsas nuo priverstiniojo davimo pašalpos, bet jei jis turi šelpti pačią ir vaikus, tai jis gali duoti tik penkis doliarus į mėnesį. Tuos pinigus gali paskirti visiems sykiu ir valdžia pati tarpe jų padalina.

Jei kareivis ir duoda šią pašalpą savo giminėms, jie negauna nieko daugiau iš valdžios, jei jie negyveno iš jo uždarbio. Kareivis, reikalaujamas jiems pašalpos iš valdžios, turi pasakyti, kiek jis duodavo šeimos užlaikymui. Jis prieš išėjimą iš namų turi apie tai apsižiūrėti. Jis turi išduoti netik kiek vidutiniškai duodavo jų užlaikymui, bet ir kiek jis iš jų atsiimdavo už kambarį, valgių, ir tt. Tik skirtingas tarpe duotosios ir atgautosios sumos, t. y. toji suma, kuri išikrųjų ejo tėvų arba kitų šeimynų narių užlaikymui, tesiskaito, ir tik pagal tai valdžia prideda pašalpą nuo savęs.

Prie tos pašalpos, kurią kareivis suteikia iš savo algos, valdžia prideda 10 doliarų į mėnesį šelpiamamui tėvui ar motinai arba 20 doliarų, jei kareivis turėjo abu du užlaikyti, ir dar po 5 doliarus ant mėnesio kiekvienam broliui, seseriai, tėvui ar anukui. Jei kareivis neturi šelpiamųjų tėvų, bet turi tėvukus, kuriuos jis užlaikė, tai kiekvienas iš jų gaus po dešimt doliarų.

Valdžia nemoka pašalpos, jei visa pašalpa, kurią kareivis duodavo savo giminėms, buvo maziau, negu kad kareivio ir valdžios sudėtoji suma.

Kareivis, pildydamas popierą, turi parašyti visus brolius, seseris, ir tėvus, kuriuos jis užlaikė ir kuriems jis nori gauti šeimos pašalpą. Tik tie, kuriuos įvardija, pašalpą tegaus. Kareivis gali pats paskirstyti savo pašalpą, arba pati valdžia paskirsto kam kiek priguli šeimoje. Tačiau iš visos šeimos skiriamos pašalpos, imant visas gimes, moterį ir vaikus, daugiau neduodama, kai 50 doliarų, priskaitant ir valdžios skiriamuosius pinigus.

Laisvas Šelpimas Kitų Asmenų.

Kareivis gali, jei nori, suteikti pašalpą ir kitiems, kurie iš jo negyveno prieš stojimą į kareivius: arba savo mylimajai, draugiai, giminaičiui, bankai ar kitam kam. Jis turi pripildyti kitą tam tyčią skiriamą popierą. Toks šelpimas priguli nuo paties kareivio ir valdžia nuo savęs nieko neprideda.

Valdiškoji Apsauga (Insurance).

Kiekvienas, eidamas iš namų, turi pasiūkėti su namiškiais kiek jam reikalinga ir būtų naudinga imti valdiškosios apsaugos (insurance). Valdiškoji apsauga yra vienas svarbiausiųjų dalykų, kurį valdžia kareiviui suteikia. Ji yra netik naudinga kareivio šeimynai, bet ir pačiam kareiviui.

Jei kareivis liktų visai ir ant visados sunegalintų (sužeistų), jam bus mokama pašalpa kas mėnuo tol, kol jis gyvas bus. Jis gali paskirti savo apsaugą išmokėti paliekančiai moteriai, vaikams, anukams, tėvams, seneliams, broliui, seseriai, bet ne kam kitam. Jis gali permainingai pašelpgavį kadai tik nori, ir valdžia niekam neįduos pašelpgavio vardo. Kiekvienas šaukiamas į kariūmenę turėtų paimti valdišią apsaugą. Gali imti nuo \$1,000 iki \$10,000 apsaugos, kiek jis gali išsimokėti, o išsimokėti daugumas gali už visą \$10,000. Valdžia pati ima ant savęs tiek išlaidų, jog kareivis turi išmokėti tik daly to, ką privatinės apsaugos jimo bendrovės (Insurance kompanijos) paprastai ima. Mokesnis kiekviena sulg kiekvieno amžiaus, 21 metų kareivis gali gauti \$10,000 valdiškosios apsaugos, mokėdamas tik \$6.50 į mėnesį iš jam prigulinčios algos.

Kaina yra padaryta taip žema, kad net ir paprastas kareivis (privat), kuris šelpia pačią ir vaikus, gali imti \$10,000 apsaugos ir dar pasilikti keletą doliarų mažoms išlaidoms kas mėnuo.

Apsauga yra išmokama dalimis per 240 mėnesių (20 metų), bet jei apsauga yra mokama už visą sužeidimą, sunegalinimą, tai išmokėjimai tėsiai pakol jis bus gyvas ir, jei jis mirs, neišgyvenęs dvidešimt metų, tai likusioji ne išmokėta sunta bus išmokama dalimis kas mėnuo tam šeimynos nariui, kuriam kareivis paskiria. Kareivis turi pasiimti t. y. užsirašyti ant apsaugos nevalius kai 120 dienų po stojimo į kareivius.

Norėdamas gauti apsaugą, jis turi pasakyti, kam nusiūsti tos apsaugos poliudijimą ir turi pranešti savo namiškams, kad jie nesirūpintų, jei tas poliudijimas neateitų net per keletą mėnesių, nes valdžia turi rekordus ir niekas nežu. Po karės kareivis turės teisę permainingai tą valdžios apsaugą ant paprastųjų apsaugų, kokios gaunamos civiliškių žmonių ir tai bus galima gauti be jokio daktaro tyrinėjimų, nors toks buvęs kareivis ir įsigautų kokią nors ligą, bebūdamas tarnystoje ir del kurios šiaip jau būtų neprimamas į apsaugą.

Atlyginimas Kareiviui, Jo moterei, Kudikiui, Negaliai Motinai ar Tėvui.

Jei kareivis būtų sužeistas, ar užmuštas, valdžia beto, ką išmokės paimtąją apsaugą, išmokės dar ir atlyginimą, panašiai ir tai, kaip mokama sužeidus dirbtuvę. Tas išmokėjimas yra vietoje taip vadinamųjų pensijų, kurios buvo mokamos Civilė Karėje sužeis-

BULGARŲ UŽKARIAUTOJAS PERŽIURI GREKUS.

Gen. Franchet d'Esperey talkininkų vadaš Macedonijoje, po kurio vadovystė bulgarai tapo sumuši, peržiuri grekų Penktą diviziją prieš mušį.

tiems kareiviams ir jų šeimynoms, bet jis yra geriau pritaikintas prie kareivio reikalavimų.

Jei kareivis būtų visai sunegalintas ar tai sužeidimu, ar liga, atliekant militarę tarnystą, kareivis gauna nuo \$30.00 iki \$100.00 į mėnesį iš valdžios, žiurint į jo šeimynos ir sužeidimo didumą. Jei jis mažai būtų sunegalintas, jam bus išmokama proporcingai pagal jo išgalėjimo užsidirbti ir pragyventi. Jei jis mirs iš sužeidimo ar ligos laike militariskų priedermių, tai, jo moteris gaus \$25.00 į mėnesį iki savo mirė, ar koki jį neištekės už kito. Jei ji turi vieną vaiką, tai ji gaus \$35.00 į mėnesį. Tas mokesnis yra didesnis, jei šeima yra didesnė. Jei neliktų našlės, tik vaikas, tai jis gaus \$20 į mėnesį pakol jam sukaks 18 metų. Jei liktų du vaikai, tai jie gautų \$30.00 į mėnesį, ir tt. Valdžia taip pat mokės \$20.00, į mėnesį kareivio užlaikomam tėvui ar motinai, arba \$30.00 abiem sykiu.

Teisių Patarimas.

Kareivis, ašedamas iš namų, turi paaiškinti namiškams, kad jei jiems bus reikalingas koks nors teismiškas patarimas ir jei jie neturi iš ko užmokėti, jiems bus patarnauta veltui iš "Home Service Section." Taip pat jei kareivis norėtų gauti kokių patarimų jau būdamas stovykloje ("kampe"), jis visada ras žmogų Raudonojo Kryžiaus namuose, kuris duos jam reikalingus patarimus. Jei kareivis pats nežinotų, tai jis turėtų pasiklausti savo komendantą.

Testamento Darymas.

Nors ir maziausia nuosavybė turėdamas, kareivis turi išdaryti testamentą, ant jo išėjimo, pirm negu bus pašauktas į kareivius, pardavėjas neturi gales tos nuosavybės atsiimti be ypatingo iš teismo leidimo. Jei toks leidimas yra reikalaujamas, kas nors kareivio vardu turi teismui pranešti, kad jis yra išauktas į kareivius ir jei teismas manys, jog kareiviui išėjus išmokėjimas yra apskunkintas, tai jis gali padaryti tokią afidavitą, arba darodamą, kad užtikrinti tokį savinimą, kaip yra įstatymų reikalaujama tokiose dalykuose, tai jis gali padaryti tokią afidavitą, arba darodamą prieš kamendantą (Commanding Officer) su tokiais pat teismais, kaip kad tas būtų padaryta prieš Registratą United States Land Office.

Nuosavybė Pirkta ant Išmokėjimo.

Jei kareivis pirkto nuosavybę ant išmokėjimo ir davė ant rankos, ar pradėjo išmokėjimą, pirm negu bus pašauktas į kareivius, pardavėjas neturi gales tos nuosavybės atsiimti be ypatingo iš teismo leidimo. Jei toks leidimas yra reikalaujamas, kas nors kareivio vardu turi teismui pranešti, kad jis yra išauktas į kareivius ir jei teismas manys, jog kareiviui išėjus išmokėjimas yra apskunkintas, tai jis gali padaryti tokią afidavitą, arba darodamą prieš kamendantą (Commanding Officer) su tokiais pat teismais, kaip kad tas būtų padaryta prieš Registratą United States Land Office.

Morgičiai (Mortgage).

Jei kareivis turi Mortgage ant savo nuosavybės (prapertės), užtrauktą pirm Kovo 8 d. 1918 m. ir jei jis valdė tą nuosavybę prieš jo į kareivius išėjimą, tai mortgage negali būti atmetas (foreclosed) ir nuosavybė negali būti parduota be specialio leidimo iš teismo. Jei kas norėtų tokį leidimą gauti, kas nors iš kareivio pusės turi teismui pranešti, jog jis yra išauktas tarnyston ir teismas, jei matys reikala, arba atidės visą dalyką, arba padarys taip, kaip išrods teisingiausia.

Teismiški Dalykai.

Jei tokie nors teismiški reikalai būtų užvesti prieš išėjusį į karę

kareivį, tai kas nors turi kareivio vardu pranešti teisma, jog jis yra paimtas į kareivius, ir jei teisėjas manys, jog reikalo apgynimas priguli nuo išėjusio kareivio, jis gali visą bilą sulaukyti iki trijų mėnesių po pargrįžimui iš karės namon, arba ir trumpesniai leikui, kokis teisėjui pasirodys geriausias.

Teismas kareivio nebus, jam namie nėsant be ypatingo teisėjo įsakymo. Teisėjas gali paskirti advokatą kareivio reikalų apginimui, bet toks advokatas negali kareivio priversti pildyti prieš jį padarytus nusprendimus.

Namų Randa.

Kareiviui išėjus iš namų, jo šeimos niekas neturi teisės įvairyti iš namų be ypatingo leidimo iš teismo, jei randa, kurią moka už namus neišneša daugiau kai \$50.00 į mėnesį. Jei namų savininkas reikalauja tokio leidimo iš teismo, tai bile kas kareivio vardu turi tik pranešti teisėjui, jog kareivis yra tarnystoje ir, jei teismas matys, jog randos išmokėjimas yra apskunkintas kareiviui išėjus, teismas gali arba nukelti visą reikalą ant trijų mėnesių po kareivio sugrįžimui, arba gali taip padaryti, kaip jam pasirodys teisingiau. Kareivis gali, jei nori, paskirti dalį savo mokesnio kas mėnuo randos išmokėjimui. Name pasilikus kareivio šeimyna turi žinoti, jei kas norėtų juos išvairyti iš namų be ypatingo iš teismo leidimo, kad jie gali pašaukti policistą ir teisėtai reikalauti, kad tokį žmogų suareštuotų, nes toks nelegališkas žmogaus pasielgimas būtų prasizengimu prieš įstatymus.

Apsisaugojimas, Draugijos.

Jei kareivis prieš išėjimą iš namų yra apsaugojęs (turi insurance), arba priguli prie fraternalės Draugijos ir nors vieną kartą būtų mokėjęs prieš rugsėjo 1 d. 1917 m., ir jis manytų, jog negalės išsimokėti išėjus, tai jis gali (jei tokie mokesniai užsivilkę neilgiau kaip už metus išgauti iš savo komendanto (Commanding Officer) tam tikrą popierą, su kuria gali atsiskaityti į Suv. Valstijų valdžią, kad ji neleistų pralinti iš apsaugojimo, arba fraternalės draugijos narių pakol jis atgal sugis.

Kaip tai padaryti — patarimai yra suteikiami ant vietos.

Pardavimas Žemės už Taksus.

Jei kareiviui išėjus iš namų ateitų laikas mokėti taksus už nuosavybę, kurią arba jis pats arba jo užlaikomieji valdė ar tai gyvenimui, ar tai būziniui dar prieš jo išėjimą į tarnystą ir kuri tebebutų tam pačiam tikslui užimta arba jo šeimos arba ir samdininkų, tai užtenka, kad kas nors kareivio vardu pripildytų afidavitą pas viršininką, kuris tuos taksus renka, nurodant, jog kareiviui išėjus įvykio, kurio permalos del kurių negalima įvykdyti taksų išmokėti. Padarius tokį afidavitą, nuosavybė negali būti parduota, ir teismas gali atidėti išmokėjimą iki šėsių mėnesių po karės. Jeigu teismas net ir leistų parduoti tokią nuosavybę, tai kareivis gali ją atgal atsimiti nevalius kaip po šėsių mėnesių kareivis pasibaigus, užmokėdamas kiek, kiek prigulėjo už taksus ir šeštąjį nuosimį palukų.

"Homesteado" Teisės.

Jei kareivis prieš išėjimą būtų užsiėmęs "homesteadą", mainas, arba kitaip savintui publikaciją žemė, toks savininkas nenustos vertės del išėjimo nuo žemės tol, kol jis militarė tarnystoj. Jei kareivis jam padaryti koki nors afidavitą arba darodamą, kad užtikrinti tokį savinimą, kaip yra įstatymų reikalaujama tokiose dalykuose, tai jis gali padaryti tokią afidavitą, arba darodamą prieš kamendantą (Commanding Officer) su tokiais pat teismais, kaip kad tas būtų padaryta prieš Registratą United States Land Office.

Šeimyna lai Pasilieka Namie.

Eidamas į stovyklą kareivis turi persinėti savo šeimyną pasilikti ant vietos ir nesidanginti į miestelį kur nors prie stovyklos (kampės). Valdžia ypatingai geidžia, kad kareivių šeimynos nesektų vyry einacių į stovyklas (cantonments).

Yra patrijotiska priedermė gyvenanti ant vietos. Geležinkeliai dabar yra užsiėmę vežimu vyry ir įvairių daiktų į pajurius. Valdžia jau yra prašius nevertoti geležinkelių menkais reikalais. Miesteliai stovyklų apilinkės yra labai prisikimšę. Sunku gauti kambarių ir pragyvenimas labai brangus.

Jei kas nors kareiviui atsitiktų, jog jam reikėtų būti namie, jis

Kur Galima Gauti Pagelbos, Reikalaujant.

Jei kuriai nors kareivio šeimynai reikia kokios nors pagalbos, ji gali greitai ir patogiausiai gauti ją iš "Home Service Section", kuri pagodos jų užsitikėjimą ir jų jausmus ir niekam slapstos neišduos. "Home Service Section" nesikiš ten, kur ji bus nereikalaujama arba nepageidaujama. Jei kokiam nors atsitikime kareivio giminėms reikėtų pagalbos, ar tai gauti daktaro patarnavimą, ar tai teismiską patarimą, ar darbo įieškant, ar patarimo link auginimo ar mokimo vaikų, ar progos draugiškai pakalbėti apie įvairius nepasisekimus, ar net ir kokią nors piniggiską pagalbą — tokie ir panašūs dalykai bus jiems maloniai suteikiami to paties "Home Service Section."

Nuėjus į Stovyklą (Kampe).

Kaip tik kareivis pasiekia stovyklą, aficiariai urašo jo vardą ir daug kitų dalykų. Kiekvienas kareivis turi būti labai atsargus, paduoti savo vardą kvotkriaušiai ir žiūrėti, kad jis būtų teisingai parašytas. Kada aficiarias klausia vardo, jis gal parašyti taip, kaip jis jį girdi. Žiūrėk, kad būtų parašytas taip, kaip reikia ir, jei kas būtų neteisinga, tuojaus sakyk. Teisingas vardo ir pavardės padavimas yra labai svarbus dalykas. Jei kareivio, arba jo giminii vardai ir pavardės yra neteisingai parašyti, tai pinigai, kuriuos valdžia siunčia, gal būti visi negaunami, laišškai gali neateiti ir gali atsirasti daugiau įvairių nemalonumų.

[Stai kodėl lietuviai kareiviai privalo paduoti savo pravardės tikrai, lietuviai, nes permains arba suambrinussavo pravardę, tai paskui nei jų giminii negali sujieškoti].

Kaip Ilgai Reikia Pašelpo Laukti.

Padarius reikalingas popieras del pašalpos davimo šeimynai, tie raštai tuojau yra siunčiami į Washingtoną. Namiškiai tenesitiki gauti pašalpos vos tik kareiviui išėjus į stovyklą (kampe), nes paprastai išeina nuo šėsių saviacių iki dviejų mėnesių po padavimo popierių iki gavimo pašalpos. Jei namiškiai negautų čekio dviem mėnesiam praėjus, tai turi nueiti ir pasnėkti apie tai su "Home Service Section."

Jei kas kareiviui rūpėtų apie namus, arba reiktų ko pastiečiau, jis gali sužinoti nuo savojo kamendanto, kur yra Raudonojo Kryžiaus "Home Service" žmogus, kurį jis gali padaryti toki afidavitą, arba darodamą prieš kamendantą (Commanding Officer) su tokiais pat teismais, kaip kad tas būtų padaryta prieš Registratą United States Land Office.

Tą patį gali padaryti ne tik tie, kurie yra Amerikos stovyklose, bet ir tie, kurie yra išplaukę į užjūrį. Ten Raudonojo Kryžiaus "Home Service" žmonės taip pat yra nukeliavę ir duoda visokius patarimus, kokie tik yra kareiviui, ar jo šeimynai reikalingi. Reikalai, kurie pasidūcia ir kablegramai į Raudonojo Kryžiaus skyrius čia Amerikoje, o tie į "Home Service Section" ir tą miestelį, kuriame gyvena kareivio namiškiai.

turi kreiptis į komendantą ir gauti leidimą grįžti į savo namus. Jis gali daug pigiau nuvažiuoti pas juos, negu jie pas jį. Mokesnis už geležinkelį keliaujantiems kareiviams yra valdžios padarytos žemės, o kitiems keleiviams tos mokesstis augstos.

Kiekvienas kareivis turi atsiminti gerbuvį šeimos tiek, kiek jis gali, ir mokinimę savo vaikų, suartinimą ir pagerinimą jų, kurie tuo jo priguli. Jis turi atsiminti taip pat ir savo draugus ar pažįstamus, kurie reikalauja jo patarimo, arba pagalbos, paliekant savo šeimynas namie.

Kur Galima Gauti Pagelbos, Reikalaujant.

Jei kuriai nors kareivio šeimynai reikia kokios nors pagalbos, ji gali greitai ir patogiausiai gauti ją iš "Home Service Section", kuri pagodos jų užsitikėjimą ir jų jausmus ir niekam slapstos neišduos. "Home Service Section" nesikiš ten, kur ji bus nereikalaujama arba nepageidaujama. Jei kokiam nors atsitikime kareivio giminėms reikėtų pagalbos, ar tai gauti daktaro patarnavimą, ar tai teismiską patarimą, ar darbo įieškant, ar patarimo link auginimo ar mokimo vaikų, ar progos draugiškai pakalbėti apie įvairius nepasisekimus, ar net ir kokią nors piniggiską pagalbą — tokie ir panašūs dalykai bus jiems maloniai suteikiami to paties "Home Service Section."

Nuėjus į Stovyklą (Kampe).

Kaip tik kareivis pasiekia stovyklą, aficiariai urašo jo vardą ir daug kitų dalykų. Kiekvienas kareivis turi būti labai atsargus, paduoti savo vardą kvotkriaušiai ir žiūrėti, kad jis būtų teisingai parašytas. Kada aficiarias klausia vardo, jis gal parašyti taip, kaip jis jį girdi. Žiūrėk, kad būtų parašytas taip, kaip reikia ir, jei kas būtų neteisinga, tuojaus sakyk. Teisingas vardo ir pavardės padavimas yra labai svarbus dalykas. Jei kareivio, arba jo giminii vardai ir pavardės yra neteisingai parašyti, tai pinigai, kuriuos valdžia siunčia, gal būti visi negaunami, laišškai gali neateiti ir gali atsirasti daugiau įvairių nemalonumų.

Kaip Ilgai Reikia Pašelpo Laukti.

Padarius reikalingas popieras del pašalpos davimo šeimynai, tie raštai tuojau yra siunčiami į Washingtoną. Namiškiai tenesitiki gauti pašalpos vos tik kareiviui išėjus į stovyklą (kampe), nes paprastai išeina nuo šėsių saviacių iki dviejų mėnesių po padavimo popierių iki gavimo pašalpos. Jei namiškiai negautų čekio dviem mėnesiam praėjus, tai turi nueiti ir pasnėkti apie tai su "Home Service Section."

Jei kas kareiviui rūpėtų apie namus, arba reiktų ko pastiečiau, jis gali sužinoti nuo savojo kamendanto, kur yra Raudonojo Kryžiaus "Home Service" žmogus, kurį jis gali padaryti toki afidavitą, arba darodamą prieš kamendantą (Commanding Officer) su tokiais pat teismais, kaip kad tas būtų padaryta prieš Registratą United States Land Office.

Tą patį gali padaryti ne tik tie, kurie yra Amerikos stovyklose, bet ir tie, kurie yra išplaukę į užjūrį. Ten Raudonojo Kryžiaus "Home Service" žmonės taip pat yra nukeliavę ir duoda visokius patarimus, kokie tik yra kareiviui, ar jo šeimynai reikalingi. Reikalai, kurie pasidūcia ir kablegramai į Raudonojo Kryžiaus skyrius čia Amerikoje, o tie į "Home Service Section" ir tą miestelį, kuriame gyvena kareivio namiškiai.

Delei Aficiarių Tveriamoj Lietuvių Armijoje.

Neužilgo tikimasi, kad Suv. Valstijų vyrų sąsūbė nutars tverti Lietuvių Armiją. Lietuvių Armija negali apsieiti be lietuviškų aficiarių. Yra ne vienas Amerikoje tautietis, kuris tarnavo aficiaru rusų armijoje. Butų gera, jeigu toki vyrai tuojau savo antrašus malonėtų paduoti, nesą reikalui esant galėtų mēm juosnā kreiptiesi, kad galėtų susidaryti štabas ir kad galėtų organizuoti armiją. Be to, kurie jau aficiariai buvo ir yra, reiktų gauti atsiliepmaitų jaunuolių, kurie norės patekti aficiarių mokyklon; toki vyrai turėtų pranešti, kokį mokslą yra išėję ir kur ir kada?

Žodžiu sakant, tveriant Armiją, reikia turėti vadų. O tokius sudarys arba jau buvę aficiariai arba toki, kurie dabar pereis aficiarių mokyklā. Tad ir suskubkite pranešti, kas galite ir norite kokiais vietos užimti Lietuvių Armijoje.

Tarybų Pildantysis Komitetas.

Apie Gazines Maskas.

Vokiečių kariūmenė, kuri stengiasi pastoti kelią nuolatos besistumiančiai amerikonių linijai Lotaringijos fronte, vartoja visas žinomas apsiginimo priemones, moderniojo karj pasekmingomis laikomas. Vokiečiai ypā daug nuodugų gazų vartoja. Persinigo karininkai nuolatos buvo bombarduojami "muštardinėmis" (mustard) bombomis ir visos pastangos dedamos, kad priešakines amerikiečių pozicijas morningais gazais užpylus. Kreditas priguli chemiskam kariniam departamentui Suvietytose Valstijose už tai, kad tos vokiečių pastangas perniek nuėjo.

Amerikiečių užpuolantieji karininkai nuo gazų apsaugojami yra maskomis, kurios išbandymo laukuose pasirodė apsaugos su teikią dvidešimts sykių daugiau negu vokiečių gazinės maskos. Ištiesgi nėsama nei vieno užrekorduoto nuotikio, kad Amerikos karininkas kristų gazų atakos auka, kuomet jis apsaugojamas maska, kurios Suvietytose Valstijose dideliame skaičiuje išdirbamos yra. Šis faktas taip gerai atkartotinis bandymais patvirtintas, kad militariai viršininkai gazais užsinuodijimą aukos neatsargumui priskaito. Daudelis Suv. Valstijų armijos aficiarių stovi užtai, kad vyrai, kurie del gazų suvergā, turi būti teisiami, o ne dekoruojami.

Ant laimės, kiekvienas Amerikos karininkas, kuris Francuzijon važiuoja, yra gazinės maskos vartojime ekspertas. Jis yra išlavintas jā neįtikėtinu greitumu užsidėti. Maska uždedama vientiek penkioms rankų judėjimais. Vyrai, kuris to atlikti neišgali šėsių sekundų laikotarpyje, paliekamas užpakalyje, kuomet jo buriys frontan eina. Nesena praktikos mankštinimuose, vienos Amerikos karininkų kompanijos rekordas buvo keturios sekundos, nuo laiko, kuomet duota įsakymas maskas užsidėti, iki galutinam pritaikinimui nevikriausio vyro.

[Idomus faktas, kad amerikiečių gazinės maskos atlaiko išbandymus, kokius vokiškos maskos atstovėti negali. Vokiškos maskos neapsaugojo nuo sutirštinto gazo. Tai buvo nesena parodyta, kuomet britai surinko užtektiną prozektorių skaičių, kurie vienu sykiu atliuosavo septynesdešimts tonų fosforinio gazo (Phosgene gas) su ta pasekme, koki vokiškam generaliam štabui gerai žinoma yra. Nėsama tokios gazo tirštumos, kurios Amerikos maska neatlaikytų. Tai buvo priparodyta netik karės lauke, bet ir išbandymo stotyje šioj šalyj, kur užsispirimai gazų dideliu sutirštiniu nugalėti Suv. Valstijų armijos maskas buvo visiškai nepasekmingi.

Amerikos gazinė maska išvystyta tiesiogine išdirbyste. Tam

GARBINGAI KRITU UŽ LAISVĘ.

Šitie mūsų vyrai atidavė
savo gyvastį už savo šalį

Surašuose spalio 4 d. 1918 m.
Anthony Dudis, iš Shenandoah, Pa., — užmuštas mušyje.
Frank Sakowsky (gal lenkas), iš Keyport, N. J., — sunkiai sužeistas.
Chas. Keizakevica, iš Philadelphia, Pa., — sunkiai sužeistas.
Jonas Vaitekunas, iš Detroit, Mich., — sunkiai sužeistas.

Surašuose spalio 5 d.
Dominic J. Dundas, iš New York, — užmuštas mušyje.
Anthony Zanas, iš Dayton, O., mirė nuo žaizdų.
Alex. Mecievicz (Misevicz), iš Brooklyn, N. Y., — sunkiai sužeistas.
Alex. Staska, iš Camings, N. D., — sugrįžo prie tarnystos; pirmiausia paskelbtas prapuolęs

Surašuose spalio 6 d.:
Tony Pargauski, iš Chicago, — užmuštas mušyje.
Edvard Dardis, iš Baldus Minn., — užmuštas mušyje.
Alexandra Olsevskis, iš Shenandoah, Pa., — sunkiai sužeistas.
Jonas Čizus, iš Newark, N. J., — sunkiai sužeistas.
Frank Bartkus, iš Worcester, Mass., — sunkiai sužeistas.
Alexandra Lukaševič, iš Bay-side, Long Island, N. Y., — pavojingai sužeistas.
Thomas Migauckas, iš Boston, Mass., užmuštas mušyje.
Stephen Šunugala, iš Orie, Pa., — mirė nuo žaizdų.
Vincas K. Sarpalius, iš Alden Sta, Pa., — sunkiai sužeistas.
John M. Gugis, iš Philadelphia, Pa.

Surašuose spalio 7 d.:
Vicent Konapka, iš Buffalo, N. Y., — užmuštas mušyje.
Dominic Kasperevič, iš Scranton, Pa., — mirė nuo žaizdų.
Juozas C. Chapas, iš Kenosha, Wis., — mirė nuo žaizdų.
Peter J. Matulevič, iš Worcester, Mass., — sužeistas, laipsnis nepažymėtas.

Surašuose spalio 10 d.:
William Karnaros (gal grekas), iš Mahanoy City, Pa., — užmuštas mušyje.
Nicholas Spallas (korparalas), stoughton, Mass., — mirė nuo žaizdų.

Philip Braunies (Braunis), seržantas, New York City, — sunkiai sužeistas.

Jurgis K. Kapalas (gal grekas), iš New York City, — sunkiai sužeistas.

Juozas Matunis, iš Portage, Pa., — sunkiai sužeistas.

Jonas J. Kvederas (Kvedaras?), iš Yonkers, N. Y., — sunkiai sužeistas.

Mike Letanovski (Letanaukas?), iš Kangley, Ill., — sunkiai sužeistas.

Dominik Kolotowitz (Kolotavičius?), iš Kingston, Pa., — užmuštas mušyje.

Jurgis Ziedlis, iš New Bedford, Mass., — užmuštas mušyje.

Surašuose spalio 12 d.:
Kazimir Volivicki (Volovickas), iš Vilniaus, Lietuvoj — užmuštas mušyje.

James Bordelis, seržantas, iš Youngstown, Ohio, — mirė nuo ligos.

Martin Beifus (?), seržantas, iš Brooklyn, N. Y., — sunkiai sužeistas.

Wolter Bumbalackys, korporalas, iš Chicago, Ill., — sunkiai sužeistas.

Juozas J. Ravgiala, iš Haverhill, Mass., — sunkiai sužeistas.

John Urban (Urbanas?), iš Paltaniki, Russian Lithuania, — sunkiai sužeistas.

Adam Wisnieski (Višniauskas?), iš Brooklyn, N. Y., — sunkiai sužeistas.

Motiejus Maraulis, iš Waterbury, Conn., — prapuolęs laike mušio.

Stanley M. Karlewicz (gal lenkas), iš Milwaukee, Wis., — prapuolęs laike mušio.

Yaroslav Halaburda (gal slavas), iš Cleveland, Ohio, — sunkiai sužeistas, pirmiausia buvo paskelbtas prapuolusiu.

Joseph J. Lozowski (Lazauskas?), iš Hazleton, Pa., — užmuštas laike mušio.

Pranas Tonelis, iš Nokomis, Ill., — sunkiai sužeistas.

Surašuose spalio 13 d.:
William M. Mylius, iš Elkins, W. Va., — užmuštas mušyje.

Konstantas Žeimis, iš Brooklyn, N. Y., — užmuštas mušyje.

Antanas Barzdaitis, iš Pana, Ill., — sunkiai sužeistas.

Frank Rogovisz (gal lenkas), iš Philadelphia, Pa., — sunkiai sužeistas.

Joseph Davidowitz (gal lenkas, ar žydas), iš New York, — sunkiai sužeistas.

Pranas Lillis, iš Chicago, Ill., — mirė nuo žaizdų.

John Deršinski (gal lenkas?), — mirė nuo žaizdų.

is Chicago, Ill., — sunkiai sužeistas.

Leonas Polomis, iš Wausauke, Wis., — sužeistas, laipsnis nepažymėtas.

Moses Pukis (gal žydas), iš Laporte, Ind., — sužeistas, laipsnis nepažymėtas.

Pranas D. Dublis, iš Summit, Ill., — užmuštas mušyje.

George H. Wallis, iš Olney, Okla., — užmuštas mušyje.

Leonas Lantis, iš Ottawa, Kan., mirė nuo žaizdų.

Joseph A. Winslovich (Vinslavicius?), iš Waterbury, Conn., — mirė nuo žaizdų.

Sustabdykit greitai šituos
surašus, pirkdami LAISVĖS
Bondsus! Nemislykit daug
apie pinigų. Jie visi jums
sugrįž, dargi su procentu.
Pamiršykite apie mūsų na-
sius lietuvius, kurie kovo-
ja, kenčia ir galvas guldo
„tenai“ už mūsų visų
LAISVĖ!

717. Placėkis Ignas, iš Naniunų valsė, Butninkų sodž.

718. Ramonas Jonas, iš Seinu apskr., Kučinių par., Lapegriskės sodž.

719. Vaičiulis Jonas, iš Telsių apskr., Krepstų sodž.

Gruehal Sagan Liogeryj.

720. Adomaitis Tadas, iš Siat'ių apskr.

721. Alšauskas Jonas, Kalvarijos apskr.

722. Balčiūnas Antanas (felčris), Panevėžio apskr., Gubinės valsė.

723. Baltrėnas Vincas, Ukmergės apskr.

724. Batura Ignas, Vilniaus ap., Rozonų valsė, Malgų sodž.

725. Barauskis Viktas, Naumiesčio ap., Sudargų par., Keršikių sodž.

726. Beinartas Stasys, Raseinių apskr., Batakių miest. 40 metų.

727. Brazauskis Jonas, Panevėžio apskr., (raišas) 45 metų.

728. Brezinskis Antanas Seinu ap., Serijų par., Krikštenių.

729. Budvidas Kazys, iš Ukmergės apskr., Valkininkų sodž.

730. Burbulis Petras, iš Kibikių sodž.

731. Černevičius Baltrus, iš Mariampolės ap., Taurakienio sodž.

732. Čiunčikas Antanas, iš Svenčionių Vilniaus gub. 34 metų.

733. Dagis Juozas, iš Rokiskės parap.

734. Dalgėda Adomas, iš Svenčionių apskr., Zelaburgaimis.

735. Danilevičius Mikolas, iš Panevėžio ap., Kraknavos par. Baibokių sodž.

736. Gimbutis Antanas, iš Ukmergės apskr., Svedasų miestelis.

737. Gričius (Gricas) Antanas, iš Telsių apskr.

738. Grigarukas Jonas, iš Gardino gub., Bielskio apskr., Novozeroskio valsė.

739. Gurklis Albinas, iš Ukmergės ap., Subačiaus par.

740. Gurbelis Kazys, iš Utenos valsė, Jasionių sodž.

741. Jakučinas Antanas, iš Ukmergės apskr., Vaivodiškių dvaras.

742. Jankauskas Andrius, iš Trakų apskr., Valkininkų miest.

743. Jankauskis Simas, iš Vilkaiviškio aps., Vidurbalio miest.

Adresokite: Igalotinis Kopenhagaj Jurgis Savickas, Bo* 214, Copenhagen, Denmark.

P. S. Kitų laikraščių meldžiame perspausdinti.

Pastaba: Susirašant su igalotiniu, ar siunčiant laišką belaisviui jokio pašto ženklo dėti nereikalaujama.

Severos Gyduolės užlaiko
seimynos sveikata.

Strėnų Skaudėjimas.

Kuomet užina strėnų skaudėjimas tai tartum viskas prie jo prisideda. Skaudėjimas darosi nepakenčiamu, inkstai nusenčia, šlapimas sutirštėja ir jame yra nuosėdų. Ar reikalauji gero vaisto ir negali jo surasti? Neįsiekio jo ilgiau. Bandyk

Severa's
Kidney and Liver
Remedy

(Severos Gyduolė nuo Inkstų ir Kepenų). Jis yra labai geras nuo dažno ir skausmingo šlapimo varymo ir vaikams nuo prišlapinimo lovos. Jis yra geras nuo gėlių, išvarinėja atsidariusį rugtumą, sumažina tyminą kojų ir pašalina skaudėjimą iš strėnų. Pamėgink. Jis yra paravinėjimas aptikose visur. Kaina 75c ir \$1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Mildos Teatras

3138-42 S. Halsted St.

Prasideda 7 valandą kas vakarą.
Subatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.

**Žemai 15c
Viršui 10c**

Čia prirokuojama ir karės mokesčiai
Tai yra puikiausia vieta
praleidimui liuosolaiko

Telephone Yards 5534

Dr. P. G. Wiegner

Pirmąsios valandos: nuo 8 iki 1218 ryto
Ir nuo 7 iki 9 vakarą

3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

BUK SOFERIU.

Iš. Niekomet nebuvo toks dido-
laikas yra gauti su tinkamą vie-
lis soferių reikalavimas kaip da-
bar. Mes duosime užsienį
kiek vienam pabaigusiam kursas
nusių mokykloje. Mokinime pa-
sinaudojame individualėmis siste-
momis — nuoseklus pažinimas ir
praktika važinėjime automobiliais
visokių rūšių. Prityrę mašinistai
pamokys tamistą ir suteiks tika-
mus patarimus ir nurodymus.
Mūsų mokyklai netruksta geriau-
sių automobilių ir kitų prietaisų.
Užtikriname tamistai kad tuojaus
gausi leidimą. Dieniniai ir va-
kariniai kursai. Visas kursas
\$25.00. Federal Ass'n of Auto
Engineers, 1214-16 Jackson Bld
(Inc.)

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuviai gydytojas ir Chirurgas
8259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų
ir vyrų. Speciališkai gydo hampaias,
užsisėjusias ir paslaptingas vyrų
ligas.

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliskos ir lietuviškos kalbų aritmetikos, angųvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybo, telių, Suv. Valst. istorijos, abėjos istorijos, geografijos, politinės ekonomijos, pilietystės dailiausias.

Mokymo valandos: nuo 8 ryto iki 6 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

1106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

— PIRKIT BONDSĄ!
PIRKIT BONDSUS PER "LIETUVĄ"

Office Tel. Canal 114 Home Tel. Canal 2118
Val. 3-8 ir piet Namie vią dieną

Dr. A. L. Yuška

Gydytojas
Chirurgas

Gyvosios: 731 W. 18th St., netoli Halsted St.
Gyvosios: 1900 S. Halsted St., kampas 19tos

— PIRKIT BONDSĄ!
PIRKIT BONDSUS PER "LIETUVĄ"

Lietuviai Belaisviai Vokietijoje.

Gavome nuo Lietuvių atstovo
Kopenhagene, Danijoje, antrą su-
rašą lietuvių belaisvių, esančių Vo-
kietijoje.

Prie jo pridėtas yra sekanti
priešas:

"Atrodus savo pažistamą ir pa-
norėjus jį šelpti, meldžiame siųsti
pinigų, mielu noru apsiimame jam
maisto šonai papirkti — apyskai-
tos savo laiku bus atsunciamos.
Panorėjus, atsiųsime visai smulkių
naudotinių žinių apie kiekvieną
belaisvį. Laiškus belaisviams mel-
džiame siųsti per mums. Iki šio-
lei, dėja, dar nepaleidžiama be-
laisvių namon, nevizint į rupini-
mosi."

Jurgis Savickas.

Osterrich: Lageriuose.

983. Alėjunas Jonas, iš Vilniaus gub.

984. Adomavičius Karolis, iš Kauno gub., Keidainiai, Prasunai

985. Bogušius Mykolas, iš Balst. gės, Gardino gub.

986. Brinza Vincas, iš Vilniaus gub.

987. Žesna Juozas, iš Kauno gub., Gailiai.

988. Graizunas Jonas, iš Kauno gub.

989. Kietaitis Antanas, iš Kauno gub.

990. Mačinskis Antanas, iš Kar. no gub., Raseinių apskr., Šilinė.

991. Namajuskas Vincas, iš Kau- no gub. Dūstai.

992. Pavlavičius Brinius, iš Vilniaus gub.

993. Sėgnis Juozas, iš Vilniaus gub.

994. Vernyla Pavylas, iš Vilniaus.

Pr. Holland, Liogeryje.

995. Kalinauskas Albinas, iš Lomžos gub., Vengravo apskr., Kiečev sodž.

Schloss Holthausen Liogeryje.

996. Alekna Joras, iš Kauno gub., Šiauliai.

997. Azbis Bronius, iš Kauno gub., Šiauliai.

998. Bičiūš Povylas, iš Kauno gub., Preiba.

999. Dubinskis Domininkas, iš Kauno gub.

1000. Gėdyla Viktoras, iš Kauno gub.

1001. Jankauskis Antanas, iš Su-

valkių gub.

1002. Janušis Jonas, iš Kauno gub., Gaižunai.

1003. Kvazis Aleksandra, iš Kauno gub., Šiauliai.

1004. Makuza Augustinas, iš Kauno.

1005. Rudkevičius Mykolas, iš Vilniaus gub., Čaikovščiai.

Altdamm Liogeryj.

700. Mičevičius Petras, iš Mariampolės ap. Freidos gminos Rim- kunų sodž.

701. Miškinis Simas, iš Gėlių sodž., Kauno gub.

Arys Liogeryj.

702. Dzenkauskas Juozas, iš Kauno gub., Šaulių apskr., Papelio- nių vals., Cuių sodž.

Brandenburg Liogeryj.

703. Kupstas Mikolas, iš Ukmer- gės.

704. Lapinskis Marijonas, iš Viduklės sodž., Raseinių apskr.

705. Pukinas Juozas, iš Kauno gub., Raseinių apskr., Kelmės.

Crossen Liogeryj.

706. Adamavičius Jokubas, iš Kadaginės sodž.

Parehim Liogeryj.

707. Savukaitis Mikolas Suval- kių gub., Vilkaviškio apskr., Bar- tininkų valsė, Karpčių sodž.

Doerbertz Liogeryj.

708. Ermavičius Povylas, iš Re- seinių apskr., Šidlavos valsė, Pa- raškinės sodž.

Dyrotz Liogeryj.

709. Petkus Martinas, iš Kau- no apskr., sodž., Jošioliai.

710. Sabalevičius Antanas, iš Vilniaus gub., Svenčionių apskr.

711. Strabalkis Mikolas, iš Uk- mergės apskr.

Frankfurt Liogeryj.

712. Daniunas Vincas, iš Pane- vežio apskr., Remigalos valsė, Pa- šilių sodž.

713. Drusutis Antanas, iš Pane- vėžio apskr., Šidlavos s.

713. Karoblius Povylas, iš Pane- vežio apskr., Grisutskov, Berzių sodž.

715. Nareičis Antanas, iš Krake- navos.

716. Narkevičius Antanas, iš (Valkių sodžiaus.

(Šitokios markės išduodama už įmokėtus pinigus).

GELBĖKITE NUKENTĖJUSIA LIETUVĄ

Kiekvienos šalies gyventojai priverstinai moka mo-
kestis savo šalies palaikymui ir jos reikalų aprūpini-
mui.

Kiekvienas lietuvis privalo mokėti mokesčius Nuken-
tėjusiai dėl karės Lietuvai, jai laisvės išgavimui ir jos
žmonių aprūpinimui.

Reikalaukite paaiškinimų ir siųskite pinigų šiuo
adresu:

Lithuanian Central War Relief Committee, Inc.

320 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

Koncertinių Išdirbystė

Pearl Queen Koncertina

Nemokėk Pinigus Bereikalo

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip ne-
gausi. Masinelių laisvams drukuoti ir ofiso dar-
bams yra naujausios mados. Užlaikome visokius
laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gra-
mafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriau-
sių balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia.
Dirbame visokius ženklos draugystės, taisome
laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atskan-
čiai. Kurie prisijus trijų centų krasą-ženkli gaus
kataliogą veltui.

STEPONAS P. KAZLAWSKI

4632 So. Ashland Ave. : : Chicago, Ill. : : Telephone Drover 7309

SERVICE STARS

ON YOUR POCKET BOOK

WHEN YOU BUY
LIBERTY BONDS

Your Dollars are Fighting
With the Soldiers of the United States
For Freedom and Democracy

They are "Service Stars" on your
Pocket Book

If you are Foreign-born
They prove your patriotism and loyalty to this
country, which you have chosen for your own.
They prove that you have a stake in this free
America, and that you are determined to be
100%

AMERICAN IN THOUGHT
AMERICAN IN SPEECH
AMERICAN IN HEART and

American in the Will to Win this War

BUY LIBERTY BONDS

The United States Government
through the
DEPARTMENT OF THE INTERIOR BUREAU OF EDUCATION
will cooperate with racial foreign language and other
agencies for a better understanding of America and
the promotion of better relations between foreign-born
and native-born Americans.
Write for suggestions.

KUOMET PERKATE
LAISVĖS BONDSUS

Jūsų Doliarai Karauja,
Sykiu su Suvenyčių Valstijų Kareiviais,
Už Laisvę ir Demokratiją

Je yar "Tarnystos Žvaigždėmis" ant
Jūsų portmaneto.

Jeigu esi Svetur-gimes
Jie prirodo jūsų patriotiškumą ir ištikimybę
šiai šaliai, kurią jūs esate pasirinkę sau.
Jie

VIETINĖS ŽINIOS.

Influenzos epidemija. Ispaniškos influenzos epidemija laiko savo nagu-e sugriebusi Chicago miestą. Daug žmonių miršta, o dar daugiau serga. Pereitam numerį buvo paduota patarimų, kaip nuo tos ligos apsisaugoti. Bet šiuo sykiu bene geriausias patarimas yra, kad žmonės nenusigastų. Baimė yra geriausias tos ligos priešininkas.

Šita liga ne kuon. skiriasi nuo seno, gerai pažįstamo visiemis "šalčio pagavimo." Ji yra užkrečiama ir lengvai pereina į pneumoniją, plaučių uždegimą. Pats šaltis yra nepavojingas, bet reik atgauti, kad jis nepereitų į pneumoniją. Nekurie daktarai pataria pagavus šaltį tuojais gulti lovon ir išgulti; reik taipgi labai daboti vidurius, kad jie dirbtų reguliariškai. Karščiau pakilus, tuojais šaukis daktaro. Užvis labiausiai saugotis vietų, kur susirenka daug žmonių, nes liga yra užkrečiama.

Teatrai ir krutomieji paveikslai jau uždaryti visam mieste. Tas pats yra ir su baliais bei šokiais.

Saliunų, kur prisirenka paprastai nešvarių žmonių, reikia kuo labiausiai vengti. "Nesugriešysit," jeigu ir bažnyčia šiuo laiku aplesi; geriausias namie maldinagas žmogus gali pasimelsti, negu už tave paskui kiti turėtų melstis. Bažnyčiose prisigrudimas žmonių gelbsti šitai epidemijai plėtotis.

"Išrūkyk" savo namus, kad juose nesimirdėtų, laikyk švariai kambarius, patalines ir t.t.

Influenzos aukos. Pereitą savaitę mirė gerai pažįstamas tarp

Town of Lake lietuvių Beino-
ris. Mirė nuo ispaniškos influ-
enzos.

Vėlionis buvo "Lietuvos" skai-
tytoju ir Dienraščio Bendrovės
šerinku.

Tarp daugelio sergančių is-
paniška influenza yra p. P. Gri-
gaitis, "Naujienu" redaktorius,
kuris tačiau jau pasveiko; p. P.
Giraitienė, žmona "Lietuvos"
Dienraščio Bendrovės direkto-
riaus, p-o Juozo Giraičio, sun-
kiausiai serga ta pačia liga.

Influenzos epidemija taip
yra išsiplatinusi, kad kruksta
daktarų ligonių prižiūrėjimui.
Yra tokių daktarų, kurie per iš-
tisas naktis nei akių primerkti
negauna progos.

Influenza buvo susirgęs,
bet pasitaisė, ir Dr. A. L. Grai-
čunas.

BIRUTIEČIAMS ŽINOTINA.

Kadangi Chicago miesto val-
džios prisiėmė tapo uždaryti teat-
rai, šokiai ir susirinkimai, tai ne-
kurie Birutiečiai suprato, kad ir
Choro repetitijas negalima bus
laikyti. Bet tas taip neįvyko. Choro
repeticijos atsibuna, kaip ir pap-
rastai budavo ir dar su didesne
energija.

Tad Birutiečiai nepamirškite
lankyti repetitijų reguliariškai
kiekvieną utarninką. Beje, įvyko tu-
los permainos, t. y. bus repeticijos
laikomos du kartu į savaitę, utar-
nikė vyrams ir ketveerge mergi-
nomis.

Dar yra priimami nauji nariai,
ypač merginų pageidaujama da-
giau.

P-as Juozas J. Bačiūnas,
prezidentas "Lietuvos" bendro-
vės taipogi susirgo ispaniška in-
fluenza.

"Lietuvos" redaktorius, p.
B. K. Balutis, pereitą savaitę
par Yanko sirguliudamas ta pačia
liga.

P-as Jonas Gaubas, "Lietuvos"
Dienraščio Bendrovės direkto-
rius, susilaukė pereitą pėnyčią
pirmo ir dikto sunaus. Motina
ir "ipėdinis" gerai laikosi.

Kareivių surašuose seredoj ra-
dosi vardas jauno chicagiečio,
Leono Dapševičiaus. Jisai yra
apie 20 metų amžiaus, įstojo
kariumenėn liuosnoriu kaip tik
Amerika įstojo karėn. Jisai yra
korporalas ir pažymimas kaip
sunkiai sužeistas.

Liberty Bondsų pirkimas. Li-
berty bondsų pirkimas eina spar-
čiai, nežiūrint ispaniškos influ-
enzos. Per "Lietuvos" Redak-
ciją iki šiolie įplaukė jau penki
tukstančiai dolerių Liberty pa-
skolos.

Chicago dar truksta prie jai
paskirtos sumos, ir šiomis die-
nomis visi privalo ištempti visas
savo įiegas, idant Chicago sau
paskirtą sumą pabaigtų.

Lietuviai, kurie nesate dar pir-
kę, manote imti daugiau, skubin-
kitės pirkti per "Lietuvą."

Pereitą savaitę per "Lietuvą"
pirko sekantieji:

Kazys Vičas
Sylvestras A. Zolp
Chas. Kinder
Mikas Duda
Charles Rupšis
Dr-stė Šv. Kazimiero Kar.
Rapolas Tamašauskas
Jim Leikauskas
Pranas Pečiukaitis
Šv. Augustino Dr-stė
Baltos Rožės Lietuvių Kl.
Kazimieras Kilevičius
Kazimieras Urbanavičius.

Lietuviai parodoje. Pereitą suba-
tą vidurmiestyj atsibuvo liūžiniš-
ka 4-tos Liberty Paskolos paroda,
kurioj dalyvavo ir lietuviai.

Lietuviai turėjo savo puošniai
išrengtą vežimą (float), kuris buvo
prirengtas po dailininko J. Šileikos
priežiūra. Vežimas perstatė išgria-
tą stūbą su moterim ir mažais vai-
kučiais, besisaukčiais pagalbos
nuo kaizerio kardo. Dėdė Samas,
gindamas nuskriaustus, suliaiko
kaizerio nuožmų kardą. Vežimas
padarė gerą įspūdį ant publikos.

Lietuviai turėjo parodoj savo
du geru benu.

LET POTATOES FIGHT
They Save Wheat.
When you eat Potatoes
don't eat
Bread
U.S. FOOD ADMINISTRATION

'LIETUVA'

Dienraščio Kaina

CHICAGOJE M TAM \$6.00

pušei metų \$3.50

trims mėn. \$1.85

KITUS MIESTUS ME-
TAMS \$5.00.

pušei metų \$3.00

trims mėn. \$1.65

KITAS SALIS \$8.00

KANADOJE METAMS \$7.00

SAVE SUGAR
FOR THE
MAN
WHO
FIGHTS

ŠALIN SKAUSMAS!

Budamas sveiku, darbe rasi smagumą,
nepalsant kaip sunkus tas darbas būtų.

Kiekvieno prieferne yra saugot savo nuo ligų. Turint šaltį ir nebandant
jį pašalinti, gali išsivystyti pavojinga liga. Menkiausias niksterėjimas
gali vėliau būti labai pavojingas, jeigu tuoj nebus prižiūretas.

PAIN-EXPELLER

tai užtikrinanti namine gydoje, kuri turi rasti kiekvieno na-
muose. Išgydymui šaltio kratinėje, skausma šonose ir nuga-
roje, reumatizme ir neuralgijoje, trumpai sakant visokius skaus-
mus raumens ar sąvarnys PAIN-Expeller yra geriausias.

Nepalauk pirkdamas pigius vaistus didesne bonkose.
Reikalauk geriausio. Kuomet pirksi PAIN-Expeller, persi-
tikrink ar yra IKARA, vaisto ženklas ant baksuko. VISU
KITOKIU NEIMK. 35 centai ir 65 centai už bonkute.
Gaunamos visose aptiekose ar tiesiog iš laboratorijos.

DESTROYS ANY

F. AD. RICHTER & CO.,
74-80 Washington St.,
New York.

**Jeigu Jūs esate užin-
teresuoti Patentais**
tai uželkite ypatingai ar rašykite
pas: **AMERICAN EURO-
PEAN PATENT OFFICES Inc.**
Pacific Building (LA)
Washington, D. C.

JOSEPH A. AMBROSIOUS
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
Office:
69 W. Washington Street
Rooms 1008-1009, Tel. Central 2579
3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7271
CHICAGO, ILL.

Dr. P. Zilvitis
LIETUVIS GYDYTOJAS, CHIRURGAS
315 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 7179

Stasys Šimkus
MOKINA MUZIKOS
STUDIO:
903 W. 33-čios gat.
TELEPHONE DROVER 3969

Dr. K. Drangells
Dentistas
3261 So. Halsted Street
Phone Drover 5082
Chicago

DIENOSE.
ŠITOSE INFLUENZOS

Tarp aukšinių influenzijos val-
dymo dary, vienas iš svarbiau-
sių dalykų, tai prašalinimas vi-
durių užkietėjimo ir užlaikyti
vidurių veikmėje. Kasdieninė
vidurių veikimas padidina mūsų
pasipriešinimo įiegą ir įreikia
mums naudingiausią pagalbą su-
sikirtime su ligomis.

Trinerio Amerikoniško Kar-
taus Vyno Elikiras yra atsa-
kančiausiu šiame reikale vaistu.
Netik jis yra labai nuveikiančiu,
bet ir labai priimnus, kas jį pa-
daro nepalyginamą prie kitų vi-
durgi liuosuotojų.

Gauna visose aptiekose. Kai-
na \$1.10.

Kiti vaistai, kurie visuomet po-
ranka turėtų rasti jūsų na-
muose, yra tai Trinerio Kosu-
lio Malšintojas persalimuose ir
kosant (kaina 25 ir 50 centų)
aptiekose, per krasą (35 ir 60
centų), nes nušalimas lengvai
gali išsivystyti į uždegimą ir
Trinerio Linimentas (kaina 35
ir 65 centai) aptiekose, per kra-
są (45 ir 75 centai), kuris pa-
liuosuoja nuo skausmų reuma-
tizme, neuralgijoje, strėnų gėli-
me etc. Joseph Triner Com-
pany, 1333-1343 S. Ashland Av.,
Chicago, Ill. (Apgars.

Didelis Bargenas. Savininkas
parduoda puikų akmenio pama-
tu namą, 28 pėdų lotas, dide-
lis ant barnes kambarys ir skle-
pas, šildymui triubos, elektrikos
šviesa ir apšildymui pečius
(furnace) arzuolo grindis. Ge-
ra transportacija. Atsišaukite pas
Mrs. A. Meyising, 835 W. 53 St.,
Chicago, Ill.

Laikyk Liuosybės Žiburi Šviečiančiu

Jis priėmė tave ir tavuosius,
kuomet tu priėjai Amerikos pa-
krasčius. Laikyk jį šviečiančiu —
priimančiu kitus, šviečiančiu liuo-
siems žmonėms, liuosame pasaulyj!

Kiekvienas vyras, moteris ir
vaikas šiame Liuosybės-Mylin-
čiame krašte privalo pirkti bond-
są. Pirk šiandien: parodyk kad esi
vertu užtarimo ir liuosybės, kuria

visi gėrisi šios sviesos aiškumoje
ir po žvaigždėta vėliava.

Uzsirašymas pasibaigs Spalio
19-tą. Neatidėliok. Parodyk pavyz-
dį — netik patrijotiškumo, bet ir
gero investmento.

Atmink, Liuosybės Bondsai
yra geriausias pasaulyj užstatas —
tu sučėdai savo locnus pinigus,
kuomet gelbsti apsaugot pasaulį
nuo jėgos ir betvarkės.

PIRK ŠIANDIEN

4-tos Laisvės PaSkolos Bondsus

